ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

РИМСКА ГРАНИЦА
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТРАНСГРАНИЧНИЯ РЕГИОН РУМЪНИЯ-БЪЛГАРИЯ

LIMES

THE LOWER DANUBE LIMES • BULGARIA-ROMANIA •

АСОЦИАЦИЯ НА ДУНАВСКИТЕ ОБЩИНИ „ДУНАВ“

РУМЪНИЯ - БЪЛГАРИЯ

Interreg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

CONSTANTA CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRY, SHIPPING AND AGRICULTURE

www.interregrobg.eu

РИМСКА ГРАНИЦА

НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ТРАНСГРАНИЧНИЯ РЕГИОН
РУМЪНИЯ-БЪЛГАРИЯ

LIMES

THE LOWER DANUBE LIMES • BULGARIA-ROMANIA •

ВЪВЕДЕНИЕ

В този каталог са представени едни от най-забележителните обекти на римското наследство, обединени в маршрут „Римска граница на територията на трансграничния регион Румъния-България“. Той е разположен в крайните източни части на европейския континент.
Основният гръбнак на маршрута се извива по долното течение на река Дунав, която днес е естествена природна преграда между Румъния и България. Реката, наричана Данубиус (на латински „Danubius“), е северна граница и на Римската империя - могъщо естествено препятствие за защита и удобен търговски път за снабдяване на легионите.

За времето си Рим е политически, икономически, културен, религиозен и военен център на света и благодарение на изграждането на консолидирана инфраструктура една от най-големите империи в историята на света е просъществувала повече от 2 000 години. Римската граница има силна символична стойност. По думите на гръцкия ретор и писател Елий Аристид (Aelius Aristides), живял през II в. от н.е., границите на империята са мембраната, която свързва много страни и са „обкръжавали целия цивилизован свят“. Лимесът е разграничавал великата империя – символ на цивилизация и ред, от „варварите“ – символ на хаос, опасност и материална и духовна бедност.
По време на съществуването на римската империя границата не е постоянно и трайно фиксирана. Тя е служила като изходна точка за експанзия на нови територии с цел генериране на нови източници на приходи и за военни походи. Физическата ѝ структура се състои от крепостни стени, могили, палисади, кастелуми, кастри и други видове фортове. Мостовете и предните постове са улеснявали военните операции и са били опора за разширяване.
По време на управлението на император Траян (98-117 г.) „лимесът“ на Римската империя достига своята максимална дължина - над 5 000 км. Той се простира от Атлантическия бряг на Шотландия през цяла Европа до Черно море, продължавайки до Червено море, минавайки през Северна Африка до брега на Атлантическия океан. От всички укрепени граници на Римската империя, най-проблемни са границите по реките Рейн и Дунав и източната линия. Северната граница е най-дълга и най-трудна за управление, затова Дунавският лимес е имал предимно защитна функция.
Дунавският лимес в Румъния е с дължина 1 075 км и включва укрепителни системи, зидани или почва (земни стени), крепости, градове, населени места, структурни елементи на мостове и пристанища. Сред най-представителните археологически обекти на римското наследство са Дробета (окръг Мехединци), Сучидава (окръг Олт), Хинова (окръг Мехединци), Капидава Карсиум Троезмис Диногеция (окръг Констанца).
Римският лимес по българските земи е с дължина от 471 км, с най-западна точка - устието на река Тимок и най-източна – при град Силистра. Сред най-представителните обекти са Улпия Ескус и Димум (област Плевен); Никополис ад Иструм и Нове (област Велико Търново), Сексагинта Приста и Ятрус (област Русе); Бонония (област Видин); Дуросторум и Трансмариска (област Силистра).
Изграждането на Дунавския лимес започва през I в., след покоряването на тракийските земи между Дунав и Стара планина. Състои се от военни лагери, селища, наблюдателни кули и други съоръжения по южния бряг на реката. Със завладяването на Дакия (дн. Румъния), границата се премества на север. Новозавладените територии се включват в провинция Мизия. Създават се благоприятни условия за развитие на селскостопанското производство, занаятите и търговията, както и на градоустройството в Мизия.
В края на III в. властта на Рим в Дакия е отхвърлена. Тези събития, както и нашествията на готите заставят централната власт да вземе решителни мерки за консолидиране на Балканските владения. Във връзка с

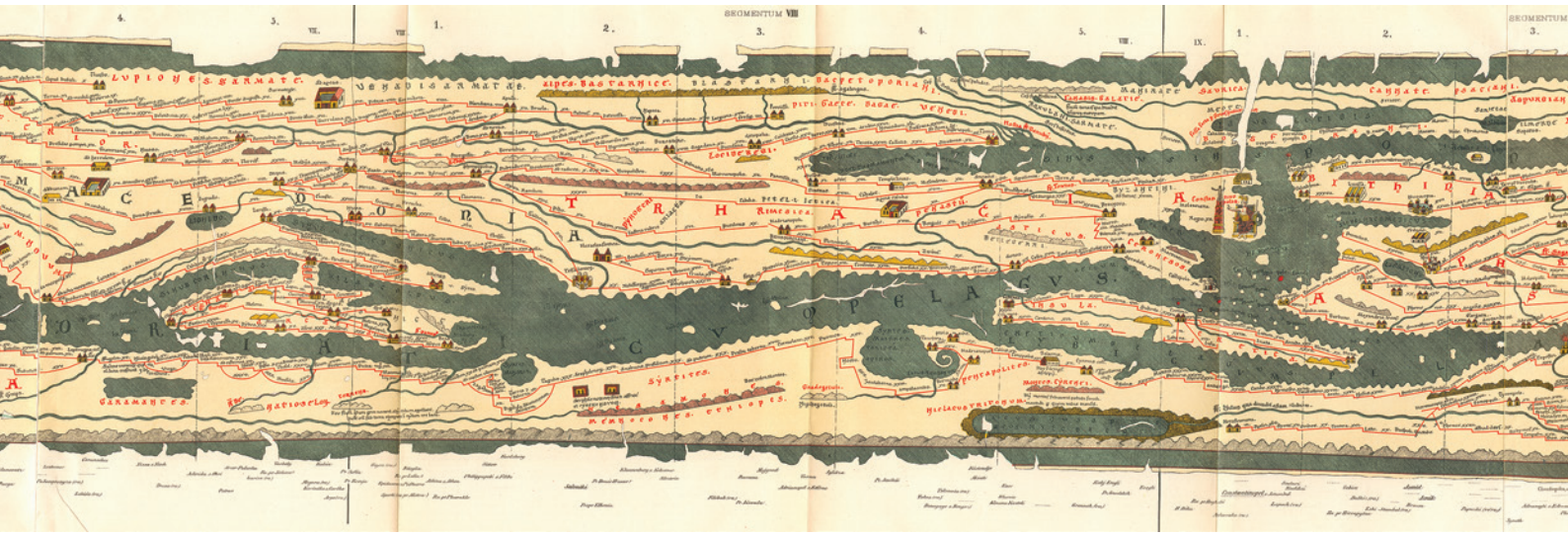

Снимка: Tabula Peutingeriana

административната реформа е създадена провинция Крайбрежна Дакия с главен град Рациария (с. Арчар). В края на III в. - началото на IV в. усилено се възстановява Дунавският лимес, а на важни стратегически места във вътрешността са издигнати нови крепости. Нашествието на готите и хуните в последната четвърт на IV в. унищожава голяма част от крепостите. Късната Римска империя започва своя упадък със свиване на границите, които са „разкъсани“ от варварски племена и по-късно - унищожени. Част от античните крепости са използвани и през Средновековието.
Лимесът е сложна система от вътрешни пътища, укрепителни съоръжения, селища и градове, теренни дадености и антропогенни намеси, свързани с културната и техническа организация на голяма територия.

УКРЕПЛЕНИЯТА: ОСНОВА НА УНИКАЛНАТА ФОРТИФИКАЦИОННА СИСТЕМА НА РИМ ПО РЕКА ДУНАВ

Постоянната опасност от нападения е причината за непрекъснато изграждане на укрепления и крепости в райони, оставащи под контрола и надзора на римската войска.
Първите фортификационни дейности на римляните започват в средата на I в. по южните брегове на р. Дунав в Ескус и Нове, а в началото на II в. силно укрепени са и Рациария (с. Арчар), Улпия Ескус (с. Гиген), Димум (Белене), Сексагинта Приста (Русе), Нове (Свищов), Никополис ад Иструм (с. Никюп). В българската част от лимеса са установени повече от 40 крепости, като по-известни са Алмус (Лом), Августа (с. Хърлец), Трансмариска (Тутракан), Нигринианис – Кандидиана (с. Малък Преславец) и др. Частично изследвани са четири легионни лагера – Рациария, Улпия Ескус, Нове и Дуросторум (Силистра), принадлежали към Долна Мизия. Важни крепости за защита на границите на Горна Мизия са Дортикум (с. Връв, област Видин), Флорентиана (с. Флорентин, област Видин), Ад Малум (с. Кошава, област Видин), Бонония (Видин), Реметодия (с. Орсоя, област Монтана), Помодиана (с. Станево, област Монтана), Цебрус (с. Горни Цибър, област Монтана).

Едно от най-дългите укрепления (235 км) е разположено по дължината на река Олт (Румъния). На тази отбранителна линия са построени множество наблюдателни кули. Укрепление от 300 км е Бразда луй Новак-Север (Румъния), което започва в околностите на Дробета, преминава през Олт и завършва в околността на Пиетроаселе. Друга стена с дължина 170 км, Бразда луй Новак-Юг, затваря района от север. На запад от Томис (Констанца, Румъния) се намира началото на последователни укрепления, бранещи достъпа до централна Добруджа, достигащи до Дунав в околността Аксиополис (т.нар. „Стена на Траян“).

ПЪТИЩАТА: ЕДНО ОТ НАЙ-ГОЛЕМИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ НА РИМСКОТО СТРОИТЕЛСТВО

Организирането на пътната система в Югоизточна Европа през Античната епоха е дело на римляните. Именно пътищата прославили Рим и останали най-дълго използваните съоръжения дори след залеза на империята. Те способствали не само за развитието на търговията, а ускорили и културния и технологичен обмен между народите, живеещи в рамките на империята.
Още в зората на римската държава, жителите на древния Рим осъзнали необходимостта от построяване на пътища, които да служат за търговия, комуникация, и не на последно място, за движението на войските и експанзията на империята. Първоначално са използвани по-стари тракийски пътища, но поради по-различната войскова организация, започва грандиозно строителство на нови. На територията на трансграничния регион Румъния–България са минавали десетки римски пътища. Един от най-важните е Дунавският път, който започва от Сингидунум (Белград), преминава през селищата, разположени край реката и продължава на североизток към делтата на р. Дунав, а оттам по Черноморското крайбрежие достига до Византион. И днес, част от съвременните пътища повтарят неговото трасе.
Друга пътна артерия е Ескус (дн. с. Гиген) - провинция Тракия при гр. Филипополис (гр. Пловдив), осъ-

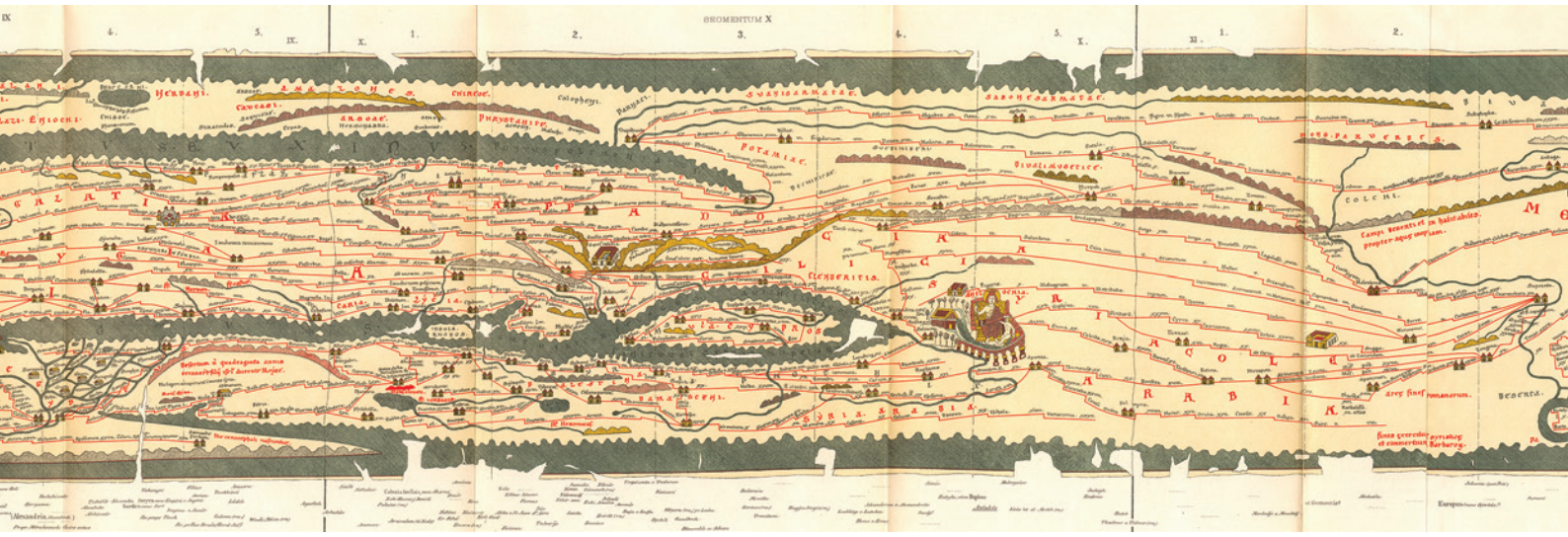

ществяваща директна връзка между Карпатите, Хемус, Родопа планина и крайбрежието на Бяло море в почти права линия.
Пътят функционира активно от втората половина на I в. до края на V в., подсигурен чрез сложна система от крайпътни съоръжения (станции, укрепления, сателитни селища, пътни разклонения и др.). От Ескус пътят се насочва в различни посоки.

МОСТОВЕТЕ НАД ДУНАВ: ВРЪЗКА МЕЖДУ БРЕГОВЕТЕ

Между Железни врата и делтата на Дунав римляните построили 8 моста.
Първият мост е построен при с. Долни Вадин (Община Оряхово, България) и Орлеа (Олт, Румъния), от император Домициан (81-96 г.), по време на войната с даките. По-късно император Траян (98-117 г.), построил два дървени моста върху речни кораби, чрез които на отсрещния бряг са прехвърлени над 200 000 души, бойна техника и хранителни запаси, единият от които при Железни врата.
Най-забележителното съоръжение от този период е каменно-дървен мост при Понтес-Дробета (Турну Северин), построен между 102-105 г. Мостът е използван дълго време с търговско и военно предназначение, докато не бил разрушен умишлено от римляните, с цел по-добра защита.
Другият много значим каменно-дървен мост е изграден по времето на император Константин Велики (306-337 г.) между Улпия Ескус (с. Гиген, България) и Сучидава (Корабиа, Румъния). Дървени мостове има построени още и при Дуросторум (Силистра) и близо до Бонония (Видин).

ПРИСТАНИЩАТА ПО РЕКА ДУНАВ: ВОЕННИ И ТЪРГОВСКИ ВРАТИ НА ИМПЕРИЯТА

Река Дунав е плавателен път на империята, като по брега на Данубиус има пристанища, които обслужвали цялата флотилия. Империята разполага с огромна и силна сухопътна армия и с единствената флота в античния свят. Римската флота поддържа директна връзка с проливите и дунавските пристанища. Едно от най-големите пристанища на империята е Томис (дн. Констанца, Румъния).
В историческите извори има сведения за придвижването на императорските войски и на самите владетели с кораби по Дунав. Речният флот, който се делял на търговски и военен, е активно използван от императорите Домициан, Траян, Константин Велики и Валент. Важни пристанища има при Рациария, (с. Арчар), Ескус (с. Гиген), Нове (Свищов); Димум (Белене), Сексагинта Приста (Русе), Трансмариска (Тутракан).

АНТИЧНИТЕ СЕЛИЩА: ШЕДЬОВРИ НА РИМСКАТА СТРОИТЕЛНА ШКОЛА

Техническите съоръжения, при строителството на които римляните достигат висоти, са водоснабдяването и канализацията на селищата. Изграждат се акведукти, често съчетани и с виадукт, които довеждат вода от десетки километри и са използвани в продължение на стотици години. Улична мрежа, площади (форуми), култови и обществени сгради (храмове, базили-

ки, одеони, терми, театри), жилищни сгради, градски и извънградски вили дават облика на селищата. Най-сложните като архитектура и инженерство сгради са обществените комплекси на термите (бани). Впечатляваща е системата за отопление не само на басейните, но и на помещенията (хипокауст). Термите били богато декорирани интериорно и екстериорно с различни мраморни облицовки, стенописи и мозайки.

При широкомащабната строителна дейност на император Траян (98-117 г.) са планирани и построени едни от най-красивите антични градове. Статут на колония – град равен на столицата на империята Рим, са имали следните градове: Рациария, Улпия Ескус, Дробета, Томис.

СЪХРАНЕНОТО РИМСКО НАСЛЕДСТВО

През XXI в. не са останали много непокътнати от човека места. Римски обекти са пръснати по долното течение на р. Дунав, като разкриват великолепието на монументални комплекси и красиви постройки, унищожени от нашествието на северните племена. Малко са античните селища, върху които не са възникнали съвременни градове: Улпия Ескус (с. Гиген); Нове (Свищов); Никополис ад Иструм (с. Никюп); Рациария (с. Арчар); Тропеум Траяни (Адамклиси) и др. Те дават реална представа за устройството и мащаба на един римски град, въпреки че все още продължава тяхното проучване.

Внушителни са останките от римски крепости: частично запазени зидове на Бонония (Видин); Кастра Мартис (Кула); Сучидава (Корабия); Капидава (Румъния) и др. Единствено в Румъния - Дробета-Турну Северин и в Корабия мога да се видят руини от величествените мостове на императорите Траян и Константин Велики – свидетелство за мощта на една от най-древните цивилизации в Европа.

Богатството на северните провинции струи от множество артефакти, съхранени в историческите музеи. Забележителни като ювелирна изработка капители са съхранени в Рациария, Улпия Ескус, Никополис ад Иструм и Дуросторум. Прекрасни каменни касетирани тавани има запазени от Улпия Ескус и Никополис ад Иструм. Надписи върху мрамор и камък разказват хилядолетното величие на Римската империя и живота на местното население.

Разкрити са статуи на божествата от гръцкия и римския пантеон, често римски копия на древногръцки известни композиции („Почиващият Херакъл“ от Рациария – копие на Лизип, „Почиващият сатир“ от Ад Путеа, „Ерос“ от Никополис ад Иструм – копие на Праксител, статуя на „Фортуна“ от Улпия Ескус и др.). Принос за културното наследство имат и надгробните каменни плочи и посветителните плочи.

Прекрасен пример за развитието на живописта, използвана основно в богатите римски градски и извънградски вили, в обществените и културни сгради и гробниците, е римската гробница в Силистра.

Неповторими подови мозайки от античните градове Рациария, Улпия Ескус, Томис и превъзходни артефакти пазят жив спомена от процъфтяващата велика империя. Представени са и забележителни архитектурни постижения на античната цивилизация.

МАРШРУТ „РИМСКА ГРАНИЦА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТРАНСГРАНИЧНИЯ РЕГИОН РУМЪНИЯ-БЪЛГАРИЯ“

Той е симбиоза между културно-исторически и туристически маршрут. В него са включени обекти в Румъния и България - синхронно свързани и изконно принадлежащи към римското наследство. Автентичността и връзката между обектите е отражение на историческата памет, а не инцидентно проявление във времето.

Маршрутът е мост между културната идентичност, многообразието, диалога, толерантността и разбирателството в съвременния контекст на Обединена Европа и все по-глобализиращия се свят.

Разположен е в умерения климатичен пояс, с ясно обособени четири годишни сезона и сравнително помек климат спрямо този в Централна, Източна и Северна Европа. Това е предпоставка за развитието на трансграничния регион като целогодишна туристическа дестинация.

Регионът е обитаван от повече от 4,7 млн. жители. Основните езици са български и румънски.

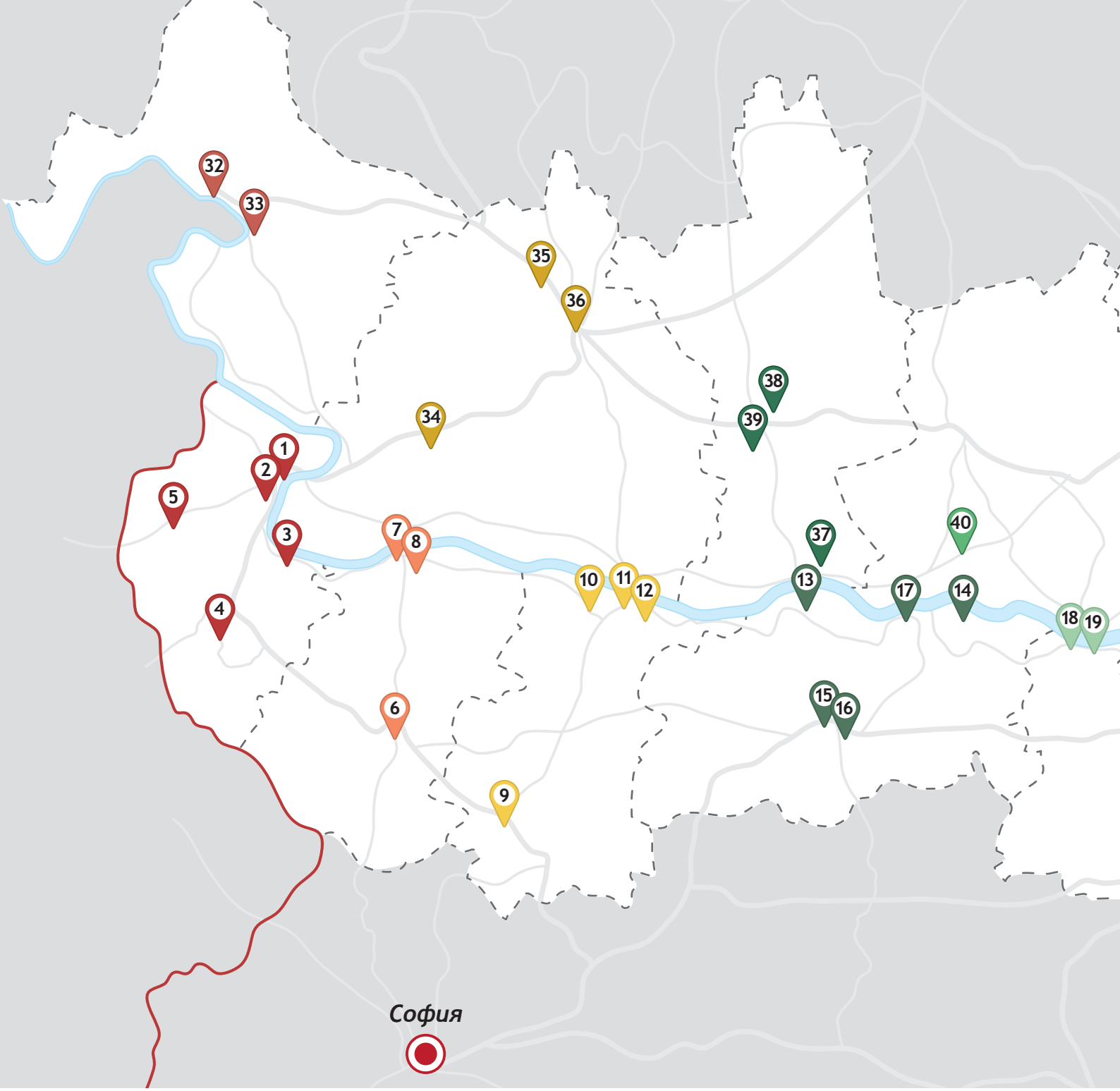

СЪДЪРЖАНИЕ:

ОБЛАСТ ВИДИН

1. Антична крепост „Бонония“ и Средновековна и Османска крепост „Бдин“, гр. Видин
2. Регионален исторически музей - Видин
3. Античен град „Рациария“, с. Арчар
4. Римска крепост „Калето“, гр. Белоградчик
5. Античен кастел „Кастра Мартис“, гр. Кула

ОБЛАСТ МОНТАНА

6. Регионален исторически музей - Монтана
7. Античен град „Алмус“, гр. Лом
8. Исторически музей - Лом

ОБЛАСТ ВРАЦА

9. Регионален исторически музей - Враца
10. Антична крепост „Августа“, с. Хърлец
11. Крепост „Камъка“, гр. Оряхово
12. Исторически музей - Оряхово

ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

13. Римски град „Улпия Ескус“, с. Гиген
14. Пътна станция и античен кастел „Димум“, гр. Белене
15. Антична крепост „Сторгозия“, гр. Плевен
16. Регионален исторически музей - Плевен
17. Крепост „Никопол“, гр. Никопол

ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

18. Античен град „Нове“, гр. Свищов
19. Исторически музей - Свищов
20. Римски град „Никополис ад Иструм“ с. Никюп
21. Регионален исторически музей - Велико Търново

ОБЛАСТ РУСЕ

22. Антична крепост „Сексагинта Приста“, гр. Русе
23. Регионален исторически музей - Русе
24. Антично и средновековно селище „Ятрус“, с. Кривина
25. Крепост „Червен“, с. Червен

ОБЛАСТ СИЛИСТРА

26. Античен град „Трансмариска“, гр. Тутракан
27. Исторически музей - Тутракан

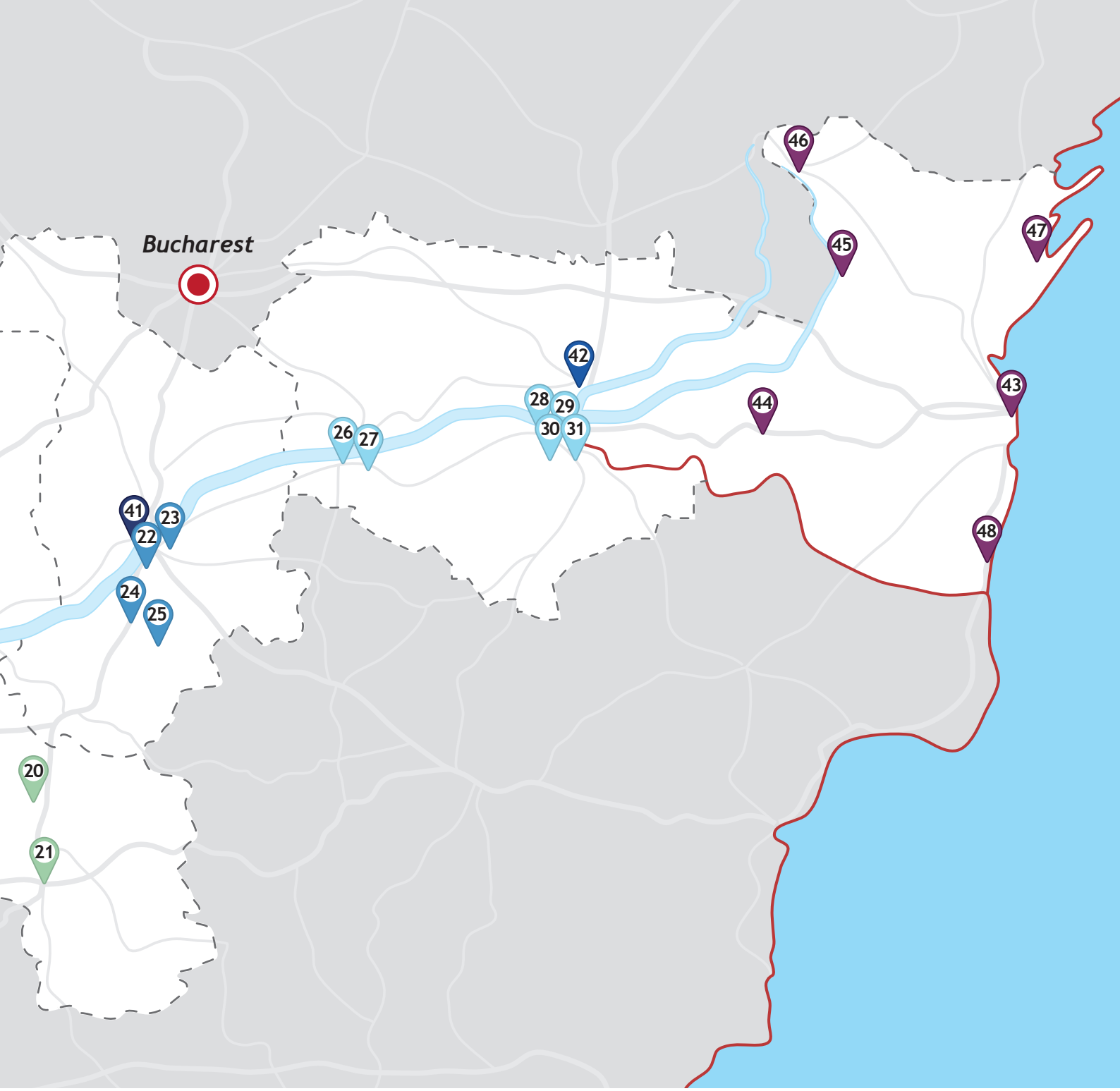

28. Античен град „Дуросторум“, гр. Силистра
29. Регионален исторически музей - Силистра
30. Римска гробница, гр. Силистра
31. Римска вила, гр. Силистра

ОКРЪГ МЕХЕДИНЦИ
32. Регионален музей „Железни врата“, римски лагер „Дробета“ и Руини от траяновия мост, гр. Дробета-Турну Северин
33. Римски лагер „Хинова“, гр. Хинова

ОКРЪГ ДОЛЖ
34. Римски каменен лагер „Чьорою Ноу“, с. Чьорою Ноу
35. Римски каменен лагер „Ръкари де Жос“, гр. Ръкари де Жос
36. Музей Олтения, секция археология, гр. Крайова

ОКРЪГ ОЛТ
37. Римска крепост „Сучидава“ и римски мост при Корабия, гр. Корабия
38. Античен град „Ромула“, с. Решка
39. Музей Романаци, гр. Каракал

ОКРЪГ ТЕЛЕОРМАН
40. Окръжен музей Телеорман, гр. Александрия

ОКРЪГ ГЮРГЕВО
41. Окръжен музей „Теохари Антонеску“, гр. Гюргево

ОКРЪГ КЪЛЪРАШ
42. Музей „Долен Дунав“, секция „Съкровища и археология“, гр. Кълъраш

ОКРЪГ КОНСТАНЦА
43. Национален исторически и археологически музей Констанца, Античен град „Томис“ и римска мозаечна сграда, гр. Констанца
44. Триумфален паметник „Тропеум Траяни“ и Археологически музей „Адамклиси“, гр. Адамклиси
45. Римска крепост „Капидава“, гр. Капидава
46. Музей и римска крепост „Карсиум“, гр. Хършова
47. Музеен комплекс „Хистрия“, гр. Истрия
48. Археологически музей „Калатис“, гр. Мангалия

Саркофаг от Рациария, впечатляващ
със своята стилна украса. (РИМ - Видин)

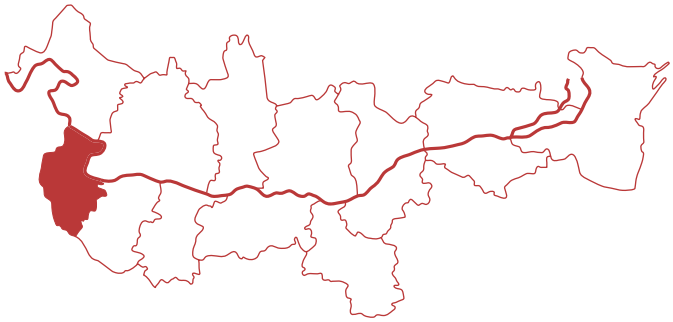

Област Видин

1/ Антична крепост „Бонония“, гр. Видин
2/ Регионален исторически музей - Видин
3/ Античен град „Рациария“, с. Арчар
4/ Римска крепост „Калето“, гр. Белоградчик
5/ Античен кастел „Кастра Мартис”, гр. Кула

1.
АНТИЧНА КРЕПОСТ „БОНОНИЯ“ И СРЕДНОВЕКОВНА И ОСМАНСКА КРЕПОСТ „БДИН“

Бонония е възникнала в края на I в. и началото на II в. като кастел и пътна станция на римската провинция Мизия. Разположена е на високия десен бряг на р. Дунав. Най-вероятно на това място е била настанена помощна военна част, изграждаща крайдунавския път. През II-III в. градът бележи разцвет, а пристанището е обслужвало дунавския и търговски флот.

Към края на III в. и началото на IV в. градът е имал солидна фортификационна система, което го причислява към големите градски центрове на империята. Градът представлява правоъгълник, издължен в посока север-юг, с площ около 20 ха. Дължината на северната стена е около 365 м, а на западната - около 600 м.

Разкрити са 9 кръгли кули с диаметър 19 м и дебелина на стените 3.7 м. Античната Бонония е превзета и опустошена от аварите през VI в.

Върху съществуващите основи на най-голямата римска крепост по Долен Дунав е изградена средновековна българска крепост. Първите строителни дейности датират от края на Първото българско царство (681–1018 г.). Видинската крепост е най-важното укрепление в Северозападна България по време на Второто българско царство (1185–1396 г.). Българският цар Иван Срацимир (1356-1396 г.) извършва най-голямото разширение, построени са значителен брой вътрешни стени и кули. Крепостта играе важна роля през османското владичество (XIV-XIX в.). Неслучайно е наричана от турците „Девствената крепост“, поради това, че никога не е била завземана със сила.

В края на XVIII в. не се използва за отбранителни цели, а служи предимно за оръжеен склад и за затвор.

Днес, това е единствената изцяло запазена крепост в България, по-известна като замъка „Баба Вида“.

Вътрешният двор е над 5 дка. Състои се от две основни стени, разположени в 2 концентрични четириъгълника и 4 кули. Външните стени са опасани от ров с вода, над който е имало повдигащ се мост (сега е каменен) към входа на крепостта. Във вътрешността е запазена автентичната обстановка. Крепостта е сред стоте национални туристически обекта на България.

Местоположение:
гр. Видин, североизточната част на града, на брега на р. Дунав

Работно време:
09:00-17:30 ч. (април-октомври)
10:00-17:00 ч. (ноември-март)

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Разстоянието между две съседни кули по южната стена превишава нормата от 60 м, която е два пъти по-голяма от максимума на поразяващата мощ на стрелба с лък. Стената е била изградена от дялан камък, споен с бял хоросан, с тухлени пояси от по три реда тухли.

СРЕДНОВЕКОВЕН ФЕСТИВАЛ „БЪДИНЪ“

Място на събитието:
Крепост „Баба Вида“, гр. Видин
Време на провеждане:
Краят на август/септември, ежегодно
Организатори: Община Видин и Регионален исторически музей-Видин

Фестивалът е създаден през 2012 г. Той се превърна в място за среща на културата на народите от Античността и Средновековието, от Изтока и Запада, Севера и Юга. Всяка година изданията на фестивала са с различна тематика, свързана с пресъздаването на антична и средновековна атмосфера в крепостта „Баба Вида“: възстановки на бойни изкуства, средновековна музика, въоръжения и облекло, дегустация на средновековна кухня, религиозна утвар и др.

2.
РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - ВИДИН

гр. Видин, ул. „Цар Симеон Велики“ №13
тел: +359 94 601707
museumvd@mail.bg

Работно време:
09:00-17:00 ч.

www.museum-vidin.domino.bg

В сградата на музей „Конака“ е подредена експозиция „Археология“. Раздел „Античност“ е представен с богати и разнообразни колекции на предмети от големите римски градове Рациария (с. Арчар), Бонония (гр. Видин) и римския кастел Кастра Мартис (гр. Кула). Съхраняват се значителен брой произведения на каменната пластика – богато украсени римски саркофази, надгробни и оброчни плочи, статуи, сред които се откроява прочутата мраморна статуя „Почиващия Херакъл“ (II в., с. Арчар).
Изобилието от антични колекции на керамични съдове, глинени лампи, ювелирни произведения и предмети от бита се допълва и от богата колекция от римски републикански и императорски монети. Част от археологическото богатство на римската епоха е оригиналната подова мозайка, намерена в крайградска вила до Рациария (III в.).

Фрагмент от римска подова мозайка, III в.,
намерена в крайградска вила до Рациария. (РИМ - Видин)

3.
АНТИЧЕН ГРАД „РАЦИАРИЯ“

Античният град Рациария е най-значимият римски център в Северозападна България.
Градът е възникнал през втората половина на I в., във връзка с укрепването на Долнодунавския лимес и организирането на Дунавската флотилия.
След завършването на Дакийските войни от началото на II в. император Траян издига Рациария в ранг на колония. Този статут дава право на автономия на града, а жителите му стават пълноправни римски граждани. През II-III в. градът, организиран по италийски образец, изживява своя разцвет. Превръща се в голям занаятчийски и търговски център. Съществуват ателиета за архитектурна украса, скулптура, надгробна пластика и за златарски произведения на ювелирното изкуство. През III в. Рациария става столица на провинция Крайбрежна Дакия, със значително присъствие на основни войскови части. В града се намира една от държавните оръжейни работилници. Археологическите паметници свидетелстват за съществуването на внушителен център на изкуството.
„Някогашната римска величествена и прочута Рациария“, както я нарича австрийският изследовател Феликс Каниц, съществува до 586 г., когато е превзета и разрушена от аварите.
Рациария е един от най-красивите, но все още много фрагментарно проучен римски град от Долнодунавския лимес.

Местоположение:
1 км северозападно от с. Арчар, общ. Димово

Информация:
РИМ - Видин

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Името на Рациария произхожда от името на вид кораби („ratis“ на лат.). Самото наименование определя неговото първоначално значение като важно място за корабоплаването по Дунав и за преминаване на реката.

Останки от резиденцията на военния управител на римската провинция Крайбрежна Дакия.

4.
АНТИЧЕН КАСТЕЛ „КАСТРА МАРТИС“

Местоположение:
в центъра на гр. Кула

Работно време:
08:00-17:00 ч.
(април-октомври)

Информация:
Община Кула
тел: +359 938 32020
hristela@mail.bg

Античният кастел „Кастра Мартис“ е построен на стръмен южен склон над дефилето на река Войнишка в края на III в. - началото на IV в. като част от Дунавския лимес. Той заема ключова позиция при охраната на важния римски път от Бонония за Сингидунум (Белград).
Кастра Мартис играе важна роля в отбраната на границата през IV-VI в. Разрушавана е при готските нашествия в края на IV в. и при хунските набези през първата половина на V в.
Крепостта се състои от две части: малко квадратно укрепление (квадрибургий) с размери 40x40 м, с мощни кръгли кули с диаметър 12.5 м в ъглите и кастел с форма на неправилен четириъгълник. Разположен е върху 1.55 ха. Достъпът до кастела е само от юг, където е разположена порта. Вероятно в края на IV в. охраната на портата е била подсилена с изграждането на още една по-тясна стена. Северозападно са открити основи на римска баня.
Квадрибургият е добре запазен и цялостно разкрит. Крепостните му стени, изградени от каменни и триредови тухлени пояси, имат дебелина 2.2 м и височина 2 м над подовете, а югоизточната кула се издига на 16.3 м.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Според византийския хронист Прокопий, Кастра Мартис е една от основно възстановените крепости при Юстиниян Велики /527-565 г./.

5.
РИМСКА КРЕПОСТ „КАЛЕТО“

Римският кастел край Белоградчик е изграден вероятно през I-III в. със задачата да охранява пътя от град Рациария към вътрешността на империята. Изграден е на най-високата тераса и е застъпен от средновековен градеж. В непосредствена близост е разположено кале, използвано като наблюдателен пункт и за сигнализация.

При строежа е използвана непристъпността на естествените скални масиви с височина над 70 м, а две стени са издигнати само от северозапад и югоизток с дебелина в основите до 4 м. Крепостта разполага с две щерни за вода, издълбани в скалите, дълбоки до 5 м. През XIV в. цар Иван Срацимир разширява старото укрепление, като изгражда крепостни гарнизони пред съществуващите преградни скални масиви.

По време на неговото управление крепостта става едно от основните укрепления в региона, като отстъпва само на Видинската крепост - замък на цар Срацимир.

При завладяването на България от Османската империя Белоградчишката крепост е превзета през 1396 г. Извършва се почти пълно преустройство, както и допълнителни разширения в характерния стил за османското крепостно строителство. Типично европейски елементи са добавени от френските и италианските инженери, участващи в нейното разширение.

Белоградчишката крепост е една от най-запазените в България. Обявена е за паметник на културата от национално значение и е част от Стоте национални туристически обекта.

Тя е сред най-добрите примери за културен пейзаж, за интегриране на културното и природно наследство в уникална комбинация.

Заобиколена е от природния феномен Белоградчишки скали, изваяни от природата в продължение на повече от 200 млн. години. Червеникавият им оттенък се дължи на съдържанието на железен окис. Природните творби са разнообразни по форма и големина и се издигат на повече от 100 м височина. Скалният комплекс е с дължина около 30 км и ширина 6-7 км.

Местоположение:
1.3 км южно от центъра на гр. Белоградчик

Работно време:
09:00-18:00 ч.
(април-октомври)
09:00-17:30 ч.
(ноември-март)

Природен феномен „Белоградчишки скали“

„Това с думи не може да се опише, това трябва да се види!“, Константин Иречек (чешки историк, 1854 -1918 г.)

Паметник с надпис, посветен на Диана (Богинята покровителка на антична Монтана), II-III в.

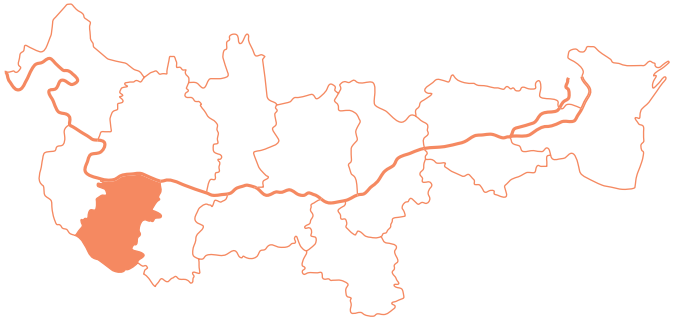

Област
Монтана

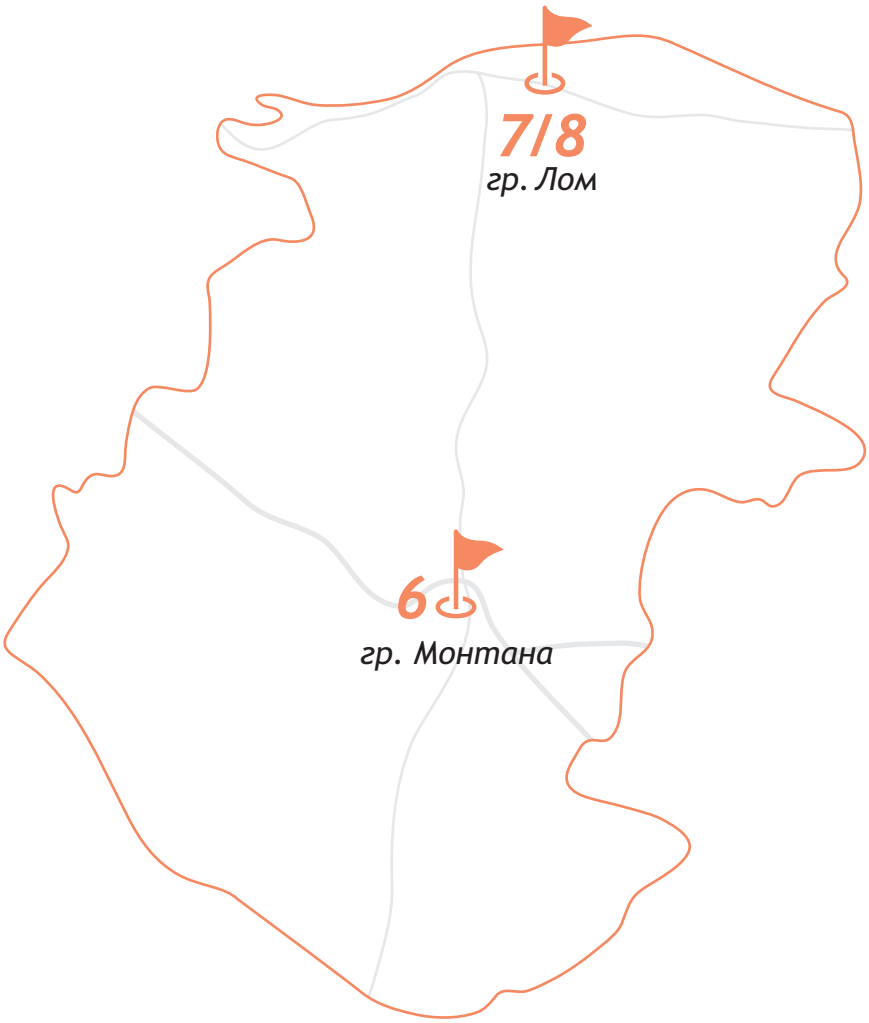

6/ Регионален исторически музей - Монтана
7/ Античен град „Алмус“, гр. Лом
8/ Исторически музей - Лом

6.
РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - МОНТАНА

гр. Монтана, ул. „Граф Игнатиев“ №3
тел: +359 96 30 54 89
bgmontanamuseum@abv.bg

Работно време:
08:00-17:00 ч. /понеделник-събота/

www.montana-museum.weebly.com

Археологическата експозиция „Лапидариум“ на епиграфски паметници от римската епоха е разположена в района на античния град Монтана, на площ от 700 кв.м в парковата среда на Попската градина. Обемно - пространствената композиция включва 56 бр. паметници, открити в Монтана. Надписите върху мрамора са единствените за сега писмени извори за този провинциален римски град като ново културно явление в българските земи. Те съдържат изключително ценен материал за историята и културата на Монтана през II-III в. след Хр., за почитаните в древното светилище култове на Диана - „богинята покровителка на Монтана“, на Аполон, Ескулап, Хигия, Латона, Силван и др. божества, за посветителите и споменатите военни части, за прославата на властващи императори, за управители на провинция Долна Мизия и др. висши военни и цивилни лица.

7.
АНТИЧЕН ГРАД „АЛМУС“

Градът възниква в края на I - началото на II в. В Алмус са лагерували поделения на I Италийски и XI Клавдиев легион, както и други военни части. Вероятно през втората половина на II в. е разположена една от митническите станции на империята. В края III в. - началото на IV в. е извършено укрепване на кастела.
Предполага се, че е функционирало и речно пристанище, обслужващо както военния флот, така и търговски плавателни съдове. В средата на V в. Алмус е превзет от хуните. Кастелът е с форма на неправилен петоъгълник с площ от 4.1 ха. Източната стена е с дължина 200 м и ширина 2 м, южната е с дължина 230 м и ширина 2.2 м, като се свързва под прав ъгъл с източната. Западната стена е с дължина 180 м, докато северната (подкопана от реката и срутена на места) е с дължина 250 м, с кръгли кули в ъглите.
Проучени са 90 м от западната крепостна стена и е разкрита част от западната крепостна порта. При Алмус са открити останки от керамичен и оловен акведукт. Множеството артефакти от Античността и Средновековието се съхраняват в Историческия музей в Лом.
Върху античния Алмус е разположен днешния град Лом.

Местоположение:
гр. Лом,
ж.к. „Калетата“

Информация:
Исторически Музей-Лом

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

В латински надпис от Алмус (средата на II в.), посветен на богинята Немезида, се споменава един бенефициарий консуларис, който най-вероятно е оказвал контрол на пътната станция.

Фрагмент от римската крепостна стена на Античен град Алмус.

8.
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - ЛОМ

гр. Лом, ул. „Еремия Българов“ №6
тел: +359 971 66069
muzei_lom@abv.bg

Работно време:
08:30-17:00 ч.

www.muzei.lom.bg

Отдел „Археология“ представя артефакти от праисторията, античността и средновековието. Най-представителните паметници от античността са открити в градовете-крепости – Рациария и Алмус. Много от тях са с изключителна художествена стойност. Към този период се числят и представените в музейния лапидариум епиграфски паметници, които съобщават ценни данни за античното минало на Лом.

Област Враца

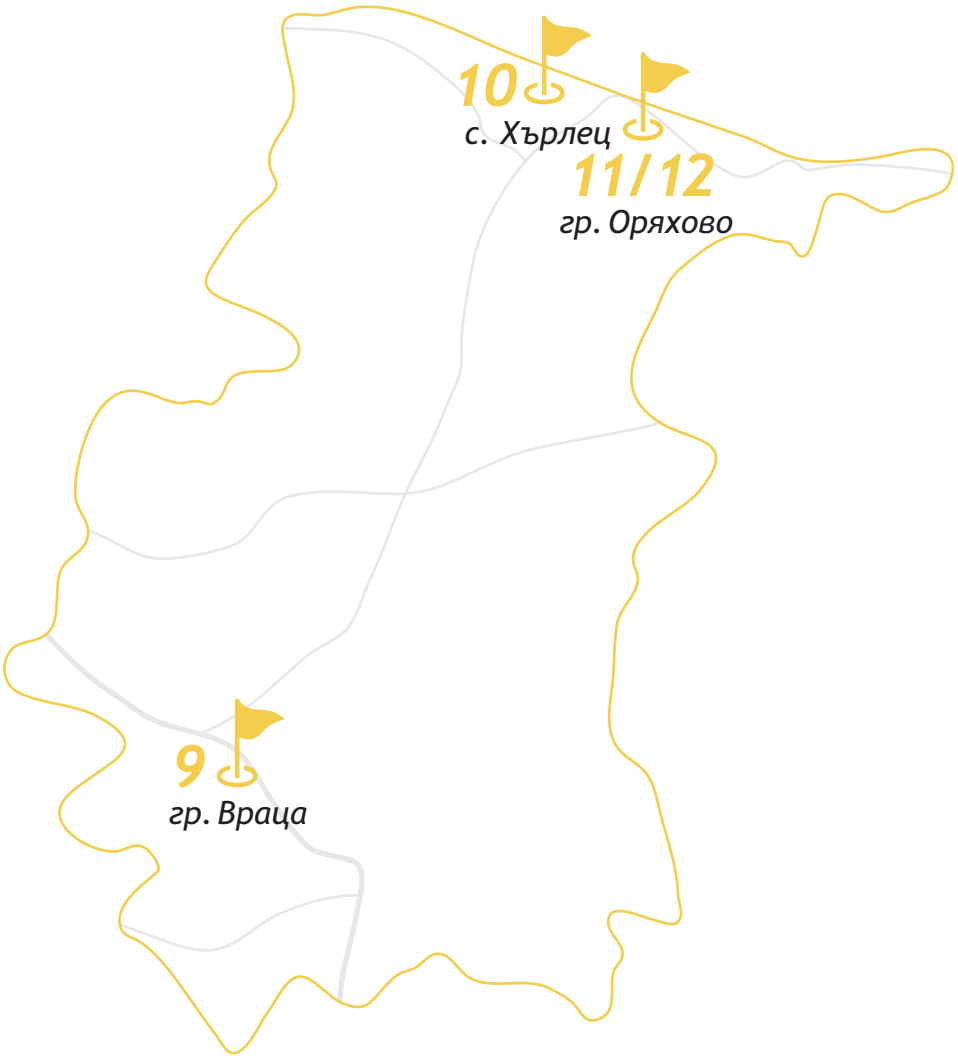

9/ Регионален исторически музей - Враца
10/ Антична крепост „Августа“, с. Хърлец
11/ Крепост „Камъка“, гр. Оряхово
12/ Исторически музей град - Оряхово

9.
РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - ВРАЦА

гр. Враца, площад „Христо Ботев“ №2
тел: +359 92 62 44 51

Работно време:
09:00-17:00 ч. /понеделник-петък/

www.vratsamuseum.com

Експозиция „Археология“ съдържа артефакти от римската и ранновизантийската епохи (I-VI в). Забележителни експонати са бронзова римска диплома; култов глинен съд; колекция каменна пластика; бронзови медицински инструменти и костен амулет.
В експозицията са изложени: керамична посуда, селскостопански и занаятчийски инструментариум, оръжия, а снимковият материал акцентира върху по-важните археологически обекти. В Лапидариума са експонирани четирицветната мозайка от с. Галатин (община Криводол, област Враца), архитектурни детайли, надгробни ари и епиграфски паметници от римската епоха, късната античност и българското Средновековие.

Отгоре, римска военна диплома от бронз.

Вдясно, каменна статуя на римски главнокомандващ.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Обичайно имената на римските крепости са произхождали от името на най-близката река. Изключение е наименованието на крепостта Августа (на латински „augustus“), което означава „величествен, възвишен, свещен“. Така е названа и реката, минаваща край крепостта - Огоста.

10.
АНТИЧНА КРЕПОСТ „АВГУСТА“

Местоположение:
5 км северозападно от с. Хърлец, общ. Козлодуй

Августа е изградена като укрепен военен лагер през средата на I в., като първото укрепване е дървено-землено. Кастелът е естествено защитен на юг от р. Огоста, на изток и север от блата. Достъпът се е осъществявал единствено от западната страна, където е издигната крепостна стена, подсилена с ров. През II-VI в. Августа се развива като римски и ранновизантийски градски център. Общата площ достига около 9 ха. Крепостта има форма на неправилен петоъгълник, издължен от север към юг.

Крепостната стена е вкопана до 2.30 м, а дебелината й достига до 2.50 м. Стените й са изградени от грубо обработени камъни, споени с бял хоросан. Портите на крепостта са три - по една от запад, север и изток. Защитната система се състои от издаващи се навън кули.

Некрополът се намира на запад от крепостта. Разкрита е укрепителната система на раннoримския лагер и късноантичното селище. От каменно укрепление са проучени запазената западна стена с три правоъгълни кули и западната порта. Установено е и мястото на силно разрушената северна порта. От вътрешното пространство са разкрити постройки, разположени в приблизителния център на ранния лагер.

През III-IV в. градът е възстановяван периодично след нашествията на готите. Последното разрушение от аварите през VI в. бележи неговия край.

11.
КРЕПОСТ „КАМЪКА“

Крепостта е разположена на висок хълм, до който се стига единствено от югоизток. От изток и запад дълбоки долове, а от север - стръмен бряг към р. Дунав, защитават крепостта.
Край нея минава важният римски път от Белград за Константинопол „Via Singiduno usque ad Constantinopolim per ripam Danubii“. Крепостта е изградена през IX в. и важен крайграничен пост - част от отбранителната система по северната граница на българската държава. Окончателно е разрушена през XVI в. Запазени са останки в североизточната част от укрепителен зид с потерна и на юг – входът за крепостта.

Местоположение:
1.24 км северозападно по права линия от центъра на гр. Оряхово

12.
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - ОРЯХОВО

гр. Оряхово, ул. „Васил Левски“ №13
тел: +359 9171 2467
museum_oriahovo@abv.bg

Работно време: 09:00-17:00 ч.

www.cchh-oriahovo.com

Постоянната експозиция „Археология“ представя интересна колекция на предмети от античността. Уникални по своя характер са статуята „Добрия пастир“ и Каменен кръст от IV в. – прекрасни образци на раннохристиянското изкуство. Статуята „Добрия пастир“ участва в две международни изложби, организирани в Рим (Италия) и Брюксел (Белгия).

Отгоре, каменен кръст от IV в.

Вдясно, мраморна статуя „Добрия пастир“ от с. Селановци от IV в.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Край крепост „Камъка“ са минали войските от кръстоносните походи на унгарските крале Сигизмунд (1396 г.) и Владислав Ягело (1444 г.).

Варовиково пано (медальон) от втория етаж на централния кораб на Базиликата с големите каритиди, изобразяващо актьор, който държи маска. (РИМ - Плевен)

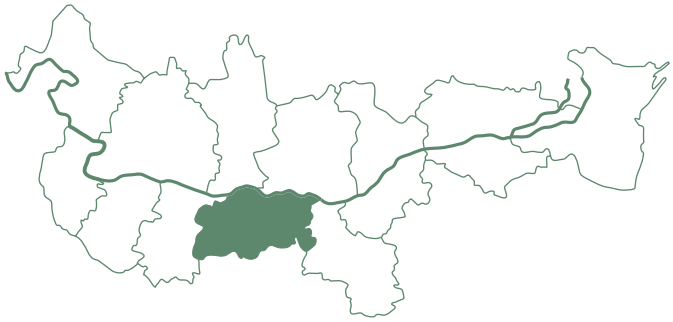

Област
Плевен

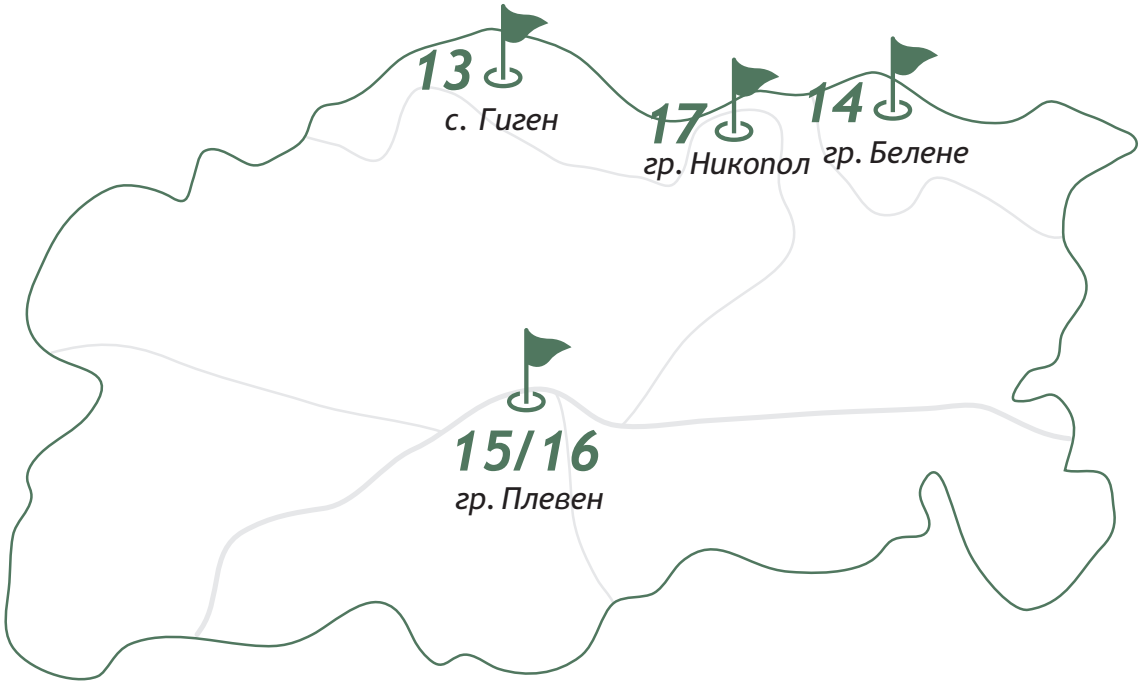

13/ Римски град „Улпия Ескус“, с. Гиген
14/ Пътна станция и античен кастел „Димум“, гр. Белене
15/ Антична крепост „Сторгозия“, гр. Плевен
16/ Регионален исторически музей - Плевен
17/ Крепост „Никопол“, гр. Никопол

13.
РИМСКИ ГРАД „УЛПИЯ ЕСКУС“

Античният град Колония Улпия Ескус възниква през периода 106–109 г. върху останките от лагера на IV Скитски и V Македонски легиони от началото на I в. Тогава се строят много пътища, които обслужват армията, администрацията и търговията в империята и извън нея. Военният лагер получава статута на колония след славната победа на император Марк Улпий Траян (98–117 г.) над даките.

Римският град се превръща във важен кръстопът, като силен разцвет преживява през II–III в., когато е изградена централната градска част. Развива се монументална гражданска и религиозна архитектура.

Улпия Ескус е строен по типичния за римските градове начин с правоъгълна форма, а улиците са взаимно перпендикулярни в посока изток-запад и север-юг. Улиците са покрити с каменни плочи, под които е положен водопровод и канали за отпадните води. Цялата площ на града е 28 ха.

В централната част е разположен Форумният комплекс (97x200 м), който е изграден от варовикови камъни в „коринтски стил“. В неговата югоизточна част е храмът на Фортуна, построен ок. 190 г. При северната страна на Форума през 125 г. е издигнат храмът на Капитолийската троица, главните римски божества – Юпитер Оптимус Максимус, на Юнона и Минерва. В близост се намира и величествената сграда на Гражданската базилика (97x24 м), построена през 135 г. В нея се извършва съдопроизводството, управлението и търговията в колонията.

Градът е в разцвета си и през IV в., при управлението на император Константин Велики (306–337 г.). На брега на р. Дунав е изграден голям каменно-дървен мост между Улпия Ескус при с. Гиген и Римската крепост Сучидава (Корабиа). През раннохристиянската епоха Ескус е епископски център.

Периодът на Великото преселение на народите (IV-VI в.) изправя Римската империя пред заплахата от варварски нашествия от север. Техните набези не подминават и Ескус, който е превзет от хуните на Атила през 447 г. и окончателно е разрушен и опожарен от аварите през 586 г.

Животът в Ескус продължава чак до турските нашествия през XIV в., като върху останките от античния град е съществувало средновековно селище. Улпия Ескус е археологически резерват. Днес могат да се видят останки от улици, храмове, голяма гражданска базилика. Открити са още Форумен комплекс, храмове на Капитолийската троица (Юпитер, Юнона, Минерва), голяма Гражданска базилика, обществени сгради, бани и др.

Местоположение:
с. Гиген,
общ. Гулянци

Информация:
РИМ - Плевен

Вляво, малка снимка, римско-коринтски капител от храма на Юпитер на форума на Улпия Ескус.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Драмата „Ахейци“ от прочутия атински писател-комик Менандър не е запазена за поколенията и е известна само от разкритата многоцветна мозайка в Улпия Ескус. В центъра е изобразена театрална сцена, в която участват трима актьори с маска и един мъж без маска. Върху белия фон над фигурите се чете надписът ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΑΧΑΙΟΙ, „Ахейци на Менандър“.

14.
ПЪТНА СТАНЦИЯ И АНТИЧЕН КАСТЕЛ „ДИМУМ“

Кастелът Димум датира от I в. и от неукрепено селище постепенно прераства в укрепен граничен лагер. В близост до него се откриват следи от обитаване на тракийски племена.
Димум е много важен пункт, който още със създаването на провинция Мизия в началото на I в. се превръща в митническа станция. Оттук са внасяни стоки за военния лагер Нове, луксозни изделия от далечните римски територии, а житото от плодородната Дунавска равнина се отправя към останалия свят.
През II-III в. в кастела е стациониран конен отряд за охрана (cuneus equitum Solensium). След преместването на границата на Римската империя по десния бряг на Дунав през 275 г., важната роля на Димум се увеличава, като са построени още четири по-малки укрепления, дали името на целия фортификационен комплекс – Квинтодимум.
През ранновизантийската епоха Димум е един от големите градски крайдунавски центрове и той е най-северната митническа станция на империята. В града се откриват следи от преселването на славяни, авари, готи, от живота по време на първата и втората българска държава и османския период.
Запазени и експонирани са части от западната стена, западна кула и охраняваща порта и част от южната стена, южна кула и монументална сграда. Западната кула е правоъгълна, с вътрешни размери 9.8 на 11.7 м. Стените са с дебелина 2.7 м, облицовани с грубо одялани каменни блокове.
Димум е обявен за паметник с национално значение през 1968 г.

Местоположение:
гр. Белене, северната част на града на брега на р. Дунав

Информация:
РИМ - Плевен

15.
АНТИЧНА КРЕПОСТ „СТОРГОЗИЯ“

Местоположение:
4 км южно
от гр. Плевен

Информация:
РИМ - Плевен

Античното селище Сторгозия води началото си от крайпътна станция, разположена на един от главните пътища в Римската империя „Виа Траяна“, свързващ Ескус и Филипополис. Вероятно наследява името на тракийско селище, съществувало на това място.
В Сторгозия е настанен гарнизон от поделение на I-ви Италийски легион, разквартируван в Нове. По-добрите условия за стопанска дейност привличат заселници от околните малки селища към станцията. Зачестилите набези на готските племена принуждават населението на пътната станция да се придвижи на юг, към природно укрепения терен на пролома на река Тученица, част от който е днешния парк „Кайлъка“.
В началото на IV в. 31 дка са обградени с мощна крепостна стена, широка 2.20 м, изградена с ломен камък и спойка от бял хоросан, две порти и три различни по форма кули.
Археологическите находки от Сторгозия и некрополът ѝ свидетелстват, че античният град е просъществувал до края на VI в., когато е унищожен от славяни и авари.
Днес във вътрешността на крепостта са разкрити и реставрирани две монументални обществени сгради – старохристиянска базилика (дълга 45.20 м и широка 22.20 м) и склад за зърнени храни. Запазена е и фортификационната система.

16.
РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - ПЛЕВЕН

гр. Плевен, ул. „Стоян Заимов” №3
тел: +359 64 823 502
plevenmuseum@dir.bg

Работно време:
09:30-18:00 ч. (април-октомври);
09:00-17:30 ч. (ноември-март)

www.rim-pleven.com

В Регионалния исторически музей – Плевен се съхранява една от най-богатите експозиции в България. В зала „Античност“ са експонирани паметници, разкрити в римския град Улпия Ескус (с. Гиген), в късно-римската и ранновизантийска крепост Сторгозия край Плевен: архитектурни детайли, многоцветни подови мозайки, скулптура и бронзови пластики на божества от грърко-римския пантеон, предмети на бита, златни украшения. В лапидариума на музея са изложени находки и каменни паметници, открити при разкопките на античния град Улпия Ескус и крепостта Сторгозия.

Вляво, малка снимка, Ерос-гений на смъртта, Улпия Ексус, с. Гиген.

Вляво, голяма снимка, Статуя на Аполон, мрамор. Римско копие на оригинала на Праксител (IV в. пр. Хр.). Колония Улпия Ескус, с. Гиген

Отдолу, стъклен съд от Улпия Ескус.

Фриз-архитравен блок между северозападния ъгъл на площада и храма на Юнона, Улпия Ескус.

17.
КРЕПОСТ „НИКОПОЛ“

гр. Никопол

Информация:
РИМ - Плевен

Останките от зидове се намират на висок хълм със стръмни склонове, разположен в северозападния край на града. В крепостта се е влизало през западната порта.
Вероятно през римско време е имало крепост. Следи от антични зидове са открити по времето на реконструкторски работи на т.нар. Кале – крепост от турско време.
В околностите на Никопол в средата на I в. е квартирувала римска помощна конна част – ala Scubulorum. Интересен епиграфски паметник от античния период е „Чешмата на Елия“. На много места могат да се намерят фрагменти от римска керамика от II в.
Никополската крепост и добре защитеното пристанище имат важно стратегическо значение през Средновековието и по време на Османската империя. Днес са запазени крепостните стени и т.нар. „Шишманова врата“.

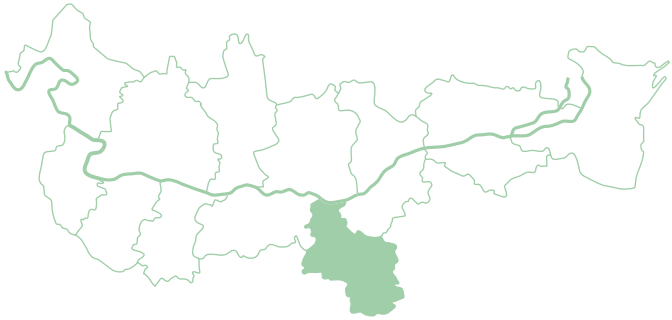

Област Велико Търново

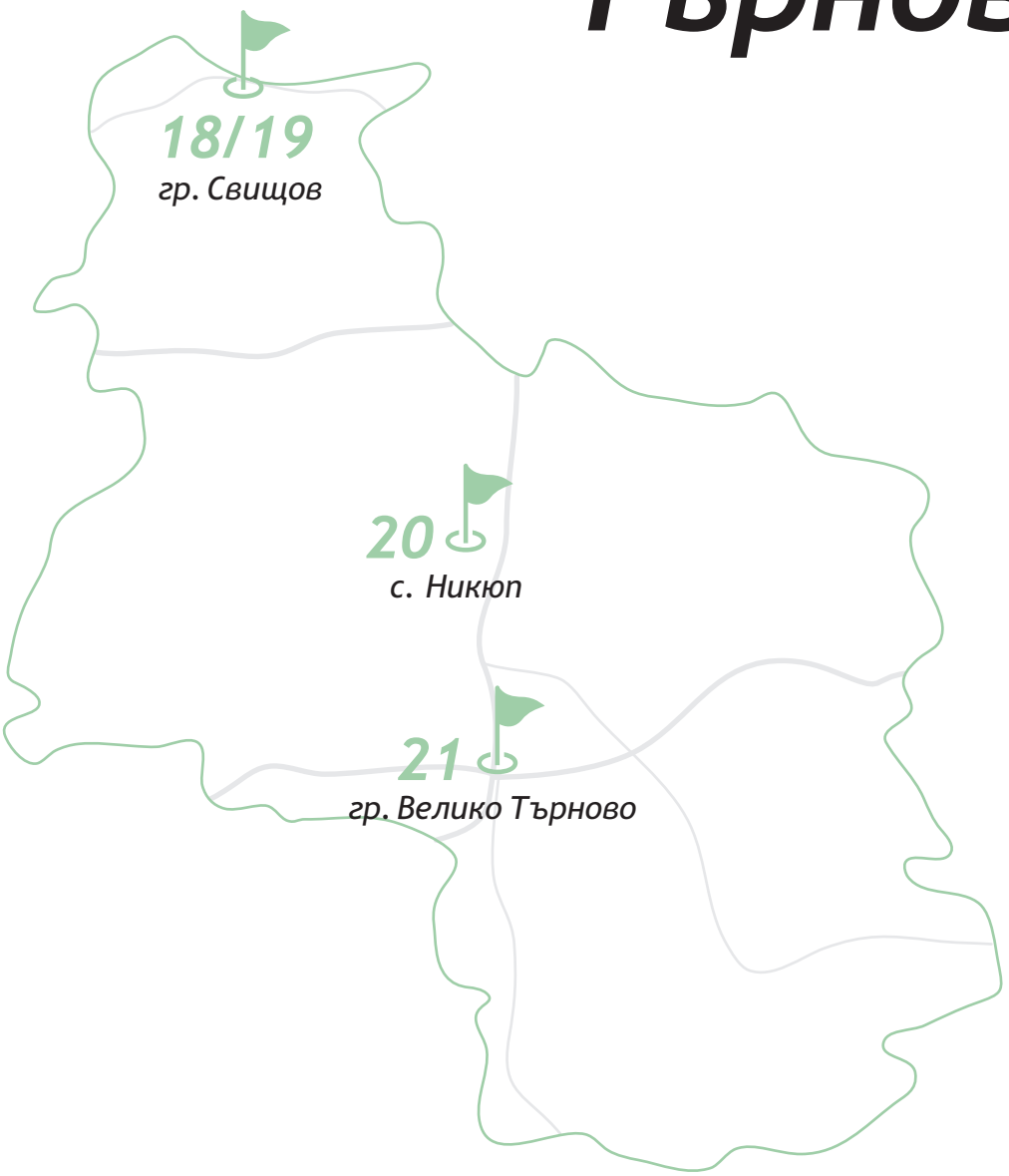

18/ Античен град „Нове“, гр. Свищов
19/ Исторически музей - Свищов
20/ Римски град „Никополис ад Иструм“, с. Никюп
21/ Регионален исторически музей - Велико Търново

18.
АНТИЧЕН ГРАД „НОВЕ“

„Нове“ е най-добре проученият и запазен римски легионен лагер в североизточните провинции на империята. Той възниква като седалище на VIII Августов легион около 45 г. сл. Хр. След IV в. в лагера е настанен I Италийски легион. Елитната войскова част била съставена от новобранци, всеки от които бил „висок по 6 римски стъпки (1 р. стъпка=29.6 см)“.

Първоначално укреплението е с площ от около 17.7 ха, а по-късно е разширено на изток с още 10 ха. Лагерът е с правоъгълна форма с размери 485 м на 365 м и е издигнат непосредствено до високия бряг на р. Дунав. На всяка от стените има порта, като северната води към пристанище. Зад крепостните стени се намират щабът на легиона, военна болница, офицерски жилища, легионната баня, войнишки казарми, жилището на командира на легиона и бараки на помощните войски. Цивилното селище е разположено извън крепостните стени.

„Нове“ е важен център в римската отбранителна система. Лагерът е посещаван и от римските императори Траян (98-117 г.), Адриан (117-138 г.) и Каракала (211-217 г.).

По времето на Константин Велики (306–337 г.) се извършват градоустройствено-архитектурни промени. Градският облик се формира от нови сгради, църкви, работилници на занаятчии. През V-VI в. Нове е седалище на епископ. За последен път градът се споменава в началото на VII в.

Една от най-впечатляващите сгради, открити в лагера, е Принципията (Щабът на легиона), построена през I в. Тя е модерно експонирана, като частично възстановените сгради представляват естествен декор на сцена за реенактмънт събития.

Валетудинариумът (военната болница) се намира в лявата предна част на лагера и граничи на север с вътрешната улица (Via Sagularis), която обикаля целия лагер. Болницата се състои от верижни помещения (болнични стаи, санитарно помещение и др.), отделени с широк коридор.

В средата има двор, ограден с колонада, в който е открито светилище, посветено на боговете на здравето Асклепий и Хигия. Изграждането и функционирането на болницата е от I в. до средата на II в.

Пасажът от жилищата на висшите офицери на легиона е проучен в западната предна част на лагера. Открита е голяма каменна сграда тип „градска вила“ от началото на II в. с площ около 1600 кв.м. В нея са намерени едни от най-ранните находки в Нове - монети, вносни стъклени и керамични съдове, бронзови предмети.

Легионната баня (Thermae legionis) заема почти цял квартал. Има западно изложение, съобразно римския обичай, ходенето на баня да става следобед.

В различни части са открити пещи, където в медни казани е затопляна водата и е подаван горещ въздух за подовото и стенното отопление.

Местоположение:
на 4 км от гр. Свищов в посока Русе

Работно време:
09:30-18:00 ч.
/без почивен ден/

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Най-голямата раннохристиянска базилика по Средния и Долния Дунав е открита в „Нове“, с дължина 41 м. Тя е част от епископски комплекс (резиденция, баня, голяма и малка базилика, приют за богомолци), изграден върху мястото на големите легонни бани.

19.
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - СВИЩОВ

Археологическа експозиция гр. Свищов
ул. „Д. Шишманов“ №10
тел: +359 631 60467
novae@abv.bg

Работно време:
08:30-17:00 ч./понеделник-петък/
събота и неделя - по заявка

www.istoricheskimuzei-svishtov.com

Археологическата експозиция е посветена само на римския военен лагер и ранновизантийски град Нове. Изградена на тематичен и хронологичен принцип, тя дава представа както за обхвата на римската експанзия, така и за уеднаквяването на бита и културата в различните провинции на империята. В една от залите е отделено специално внимание на богатите колекции на музея от игли за коса и шев, костни и бронзови украшения, дребна бронзова пластика и монети.

ФЕСТИВАЛ НА АНТИЧНОТО НАСЛЕДСТВО „ОРЕЛ НА ДУНАВА“

Място на събитието:
Античен римски град „Нове“, амфитеатър на крепостта „Калето“, Исторически музей-Свищов, по улиците на град Свищов

Време на провеждане:
Месец юни, ежегодно

Организатори:
Община Свищов, Исторически музей-Свищов и Съвет по туризъм-Свищов

www.eagleonthedanube.org

Фестивалът пресъздава античната история на българските земи край р. Дунав – бит, култура и военни сблъсъци между имперски Рим и племената и народите, населяващи обширни територии (траки, даки, готи).
Във фестивала участват реенактори от България, Румъния, Италия, Германия, Полша и др. държави. В програмата се включват научни конференции, конкурси. Фестивалът е организиран за първи път през 2008 г., по инициатива на групите за исторически възстановки „Първи Италийски легион“ и „I Cohors Thrachum CR“ към Съвет по туризъм-Свищов.

20.
РИМСКИ ГРАД „НИКОПОЛИС АД ИСТРУМ“

Градът на победата към Дунав (Никополис ад Иструм) е основан от император Марк Улпий Траян в чест на края на войната с даките (101–106 г.). Селището е застроено върху невисокото плато на левия бряг на река Росица. Основаването на Никополис ад Иструм е изсечено върху Траяновата колона, намираща се на площад „Сан Марко“ в Рим.

Никополис ад Иструм е градът, през който минават най-много пътни артерии в античността. Във външната му периферия се пресичат два от важните пътища на империята – от Одесос (Варна) до западните римски провинции и от Нове (Свищов) до Византион (Истанбул).

Градът е построен по т.н. „ортогонална система“, при която главните улици са с посока север-юг и запад-изток, а всички останали са успоредни на тях и се пресичат под прав ъгъл. Всички те са павирани с големи плочи от доломитизиран варовик и ограничени с бордюри. Под настилката е изградена канализация, която събира и отвежда отпадните води чрез главен канал.

Около централния площад (агората), изпълнен по малоазийски образец, са намерени останките на канонада, малък театър, обществени сгради и магазини. Има обществена баня, открити са останки от подово отопление в някои сгради.

Градът първоначално няма крепостни стени, но те са издигнати в края на II в. с височина до 8 м, след опустошително варварско нападение. Сравнително добре запазени са северната и южната порти, изградени от добре обработени квадри и рамкирани с изградени фланкиращи кули, високи до 12 м. Главната порта, наричана „Порта Романа“, е разположена на запад – към столицата на империята Рим.

Градът е снабдяван с вода посредством водопроводи (акведукти), най-дългият от които е 27 км.

Никополис ад Иструм е икономически силен град с богат културен живот. Доказателство за оживена търговска дейност са откривани монети, сечени в градската монетарница, която пуска в обръщение над 1100 различни типа. Развити са каменоделството, тепавичарството, ветеринарството, грънчарството и др. Някои жители се занимават професионално с хорово пеене.

Поради разнородния етнически произход на жителите, са изповядвани множество култове. Некрополът на града е разположен от двете страни на пътя към Нове и в западна посока. От него са запазени 121 могили.

Предполага се, че древният град е унищожен в началото на VII в. при нападение на аварите. Добра представа как е изглеждал един римски град ни дават развалините при Никополис ад Иструм.

Местоположение:
с. Никюп,
общ. Велико Търново

Работно време:
09:00-18:00 ч.
/април-октомври/
От ноември до март,
по заявка.

Вляво, главна улица на Никополис ад Иструм.

Вдясно, античният град от птичи поглед.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Има сигурни сведения за двама императори - Септимий Север и синът му Каракала, които неколкократно са посещавали града. Твърде вероятно е той да е бил посетен и от императорите Траян и Адриан.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

В Никополис ад Иструм е разкрита уникалната за римския свят сграда Термоперипатос - отопляемо покрито пространство за разходки и разговори на гражданите. Сградата е със застроена площ от 1952 м², имала четири входа, оформени със стъпала, колони, капители, фризархитрав, фронтон, украсен с щит и копия. По двете дълги страни били разположени по 13 магазина с входове към улиците. Тя представлява античен вариант на съвременния мол.

21.
РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Археологически музей - Велико Търново, ул. „Иванка Ботева“ №2
тел: +359 62 682 511; +359 885 144 304
rimvt@abv.bg

Работно време:
09:00-18:00 ч.(април-октомври)
09:30-17:30 ч.(ноември-март)

www.museumvt.com

В археологическия музей са представени големите градски, военно-административни и икономически центрове, съществували през античната епоха. Експозицията илюстрира тяхната история и мястото им в културно-историческото ни наследство. Чрез оригинален веществен материал и фотоси са представени различни аспекти на материалната култура на римския град Никополис ад Иструм, римския военен лагер Нове, центровете за производство на художествена, битова и строителна керамика при Павликени, Бутово, Хотница, Бяла черква, тържищата Перитензиум и Дискодуратере, ранновизантийският град разположен на хълмовете Царевец и Момина крепост.
Най-впечатляващи сред експонираните паметници са: колекцията от керамични съдове и калъпи от II-IV в.; оброчни плочки с изображения на древногръцки, тракийски и римски божества; бронзова пластика; геми и камеи изработени от скъпоценни и полускъпоценни камъни; накити и др.

МЕЖДУНАРОДЕН АНТИЧЕН РИМСКИ ФЕСТИВАЛ „НИКЕ – ИГРАТА И ПОБЕДАТА“

Място на събитието:
Археологически резерват „Никополис ад Иструм“

Време на провеждане:
В средата на месец август, ежегодно

Организатори:
Община Велико Търново, кметство с. Никюп и Регионален исторически музей-Велико Търново

За първи път фестивалът се организира през 2016 г. В програмата са включени възстановки на римски ритуали, антична мода, пазар на роби, гладиаторски игри, демонстрации на римско и варварско въоръжение и битки от периода на римо-дакийските и римо-готските войни.
Традиционният занаятчийски пазар включва: римска кухня, демонстрация на накити и украшения, монетосечене и грънчарство. Участват състави от Румъния, Унгария, България, реенактори и занаятчии от цяла България, зрители.

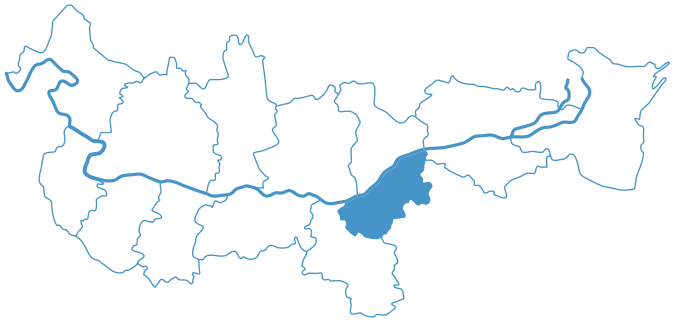

Област Русе

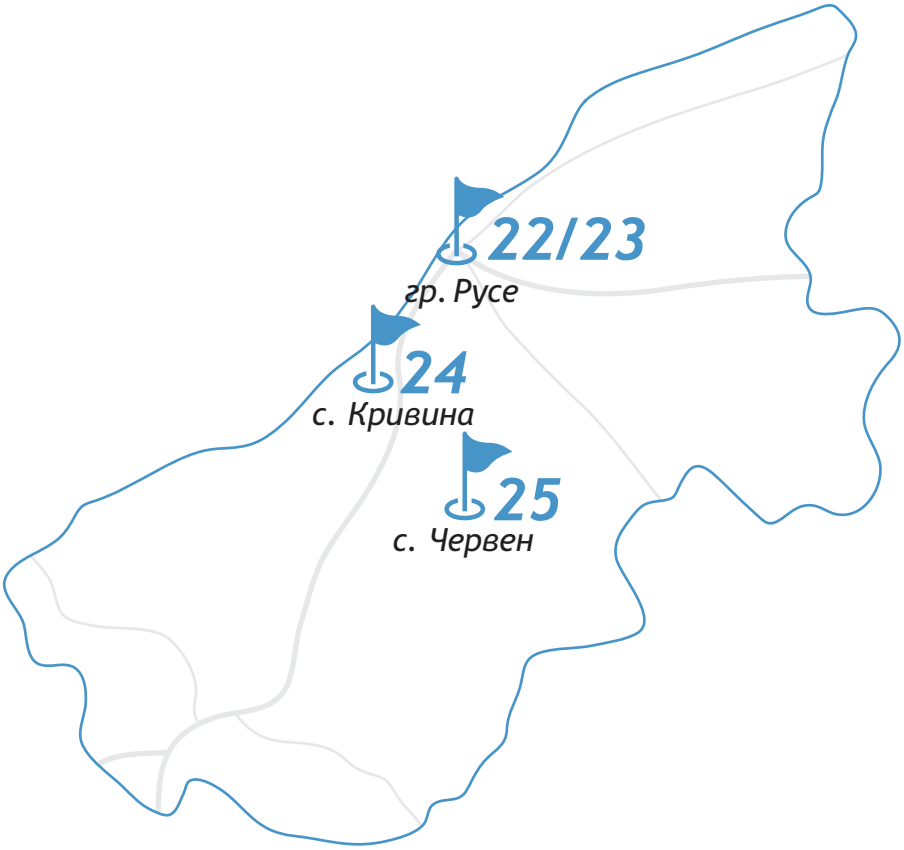

22/ Антична крепост „Сексагинта Приста“, гр. Русе
23/ Регионален исторически музей - Русе
24/ Антично и средновековно селище „Ятрус“, с. Кривина
25/ Крепост „Червен“, с. Червен

22.
АНТИЧНА КРЕПОСТ „СЕКСАГИНТА ПРИСТА“

Сексагинта Приста се намира в съвременната северозападна част на град Русе, на възвишение до брега на р. Дунав. Първият римски военен лагер (от края на I до края на III в.) вероятно е разположен при устието на р. Русенски Лом. Крепостта Сексагинта Приста заема терен от 4-5 ха. Останките на хълма (II-III в.) са от цивилни постройки, вероятно крайлагерно селище, обособено и като култов център.

Една от тях е храм на Аполон, който е изграден през последната четвърт на II в. (при управлението на Комод или по-вероятно в началото на династията на Северите). Интересен е планът на откритият храм. Той е ориентиран на североизток – югозапад и наподобява християнски храм. В него са открити депонирани четири цели и фрагменти от оброчни плочки на Тракийския конник и Аполон, керамика, монети, жертвеник на Аполон с надпис и други находки.

Сградата преустановява функциите си в края на III в. и върху нея през IV в., по време на император Константин Велики, е изградена една от най-важните сгради в римския военен лагер – Принципията (щабът на военната част в Сексагинта Приста). Сградата е с правоъгълна форма и е ориентирана с дългите си страни в посока северозапад – североизток. Тя е изградена от необработени камъни на спойка с хоросан и е с размери 28.50x16.50 м. Престава да функционира като Принципия при безредиците, предизвикани от готите в края на IV в. След това, както и територията на военния лагер, е обитавана през късната античност (V-VI в.) и по време на Първата българска държава (X-XI в.).

Крепостта Сексагинта Приста е оформена като музей на открито, в който са консервирани и експонирани около 50 м от северозападната крепостна стена и кула, шест сгради, храмът на Аполон и Принципията. В експозиционната част е включен и германски бункер от Втората световна война, в който посредством оброчни материали се представя религиозният живот в провинция Долна Мизия през I-III в. Музеят разполага с изложбена зала, в която понастоящем са изложени мащабирани хартиени 3D модели на археологически обекти по Дунавския римски лимес и реплики на най-представителните находки, откривани в тях.

Местоположение:
гр. Русе,
ул. „Цар Калоян“ №2 и
ул. „Одрин“ № 2
Тел: +359 82 280 004

Работно време:
09:00-17:30 ч.
/без почивен ден/

Информация:
РИМ - Русе

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Традиционно името на крепостта се превежда като „Пристанище на 60-те кораба“. Според една от теориите на археолозите, кастелът получава името си след успешно приключване на Дакийските войни на император Домициан (85-89 г.). Тогава през р. Дунав, при устието на р. Русенски Лом, е прехвърлен един римски легион, състоящ се приблизително от 6000 човека. Точно 60 кораба от типа „пристис“ са били необходими за тази акция. В чест на победата над даките кастелът получава новото си име.

LX
PRISTA
СНИМА

АНТИЧЕН ФЕСТИВАЛ - РИМСКИ ПАЗАР, РУСЕ

Място на събитието: Римска крепост „Сексагинта Приста“, ул. „Цар Калоян“ № 2 и ул. „Одрин“ № 2

Време на провеждане:
Месец септември, ежегодно

Вход: с билети

За първи път фестивалът се организира през 2012 г. В програмата са включени възстановки на римски ритуали, антична мода, пазар на роби, гладиаторски игри, демонстрации на римско и варварско въоръжение и битки от периода на римо-дакийските и римо-готските войни.
Традиционният занаятчийски пазар включва: римска кухня, демонстрация на накити и украшения, монетосечене и грънчарство. Участват реенактори и занаятчии от цяла България и зрителите са част от спектакъла.

23.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - РУСЕ

гр. Русе, пл. „Александър Батенберг“ №3
тел: +359 82 830 996
rimvt@abv.bg; pr@museumruse.com
pr.museumruse@gmail.com

Работно време:
09:00-18:00 ч./без почивен ден/

www.museumruse.com

В Регионалния исторически музей – Русе е съхранено богато антично наследство. Постоянната археологическа експозиция е разгърната в пет зали. Римският период е представен чрез образци на малката бронзова и каменна пластика, оброчни плочи, предмети от всекидневния живот на римското и варварското население в провинция Долна/Втора Мизия. Експонатите разкриват езически култове и живота на ранните християни. Показано е въоръжение, сред което и железен късноримски кавалерийски шлем, единствен у нас, златното съкровище от Малък Преславец, накити и стъклени съдове, откривани в некрополите на крепостите Сексагинта Приста и Тегра (при гр. Мартен), множество редки златни и сребърни монети и др.

Каменна плоча с надпис на лат. „Сексагинта Приста“, (РИМ - Русе).

Вдясно, главата на римския император Каракала, (РИМ - Русе).

24.
АНТИЧНО И СРЕДНОВЕКОВНО СЕЛИЩЕ „ЯТРУС“

Римският и ранновизантийски кастел Ятрус е разположен при устието на р. Янтра в близост до днешното село Кривина. Това е най-добре проученият къс-норимски военен лагер в днешна България. През 270-275 г. под натиска на настъпващите от север и североизток варварски племена, римляните са принудени да напуснат провинция Дакия, разположена северно от р. Дунав. Така долното течение на реката се превръща отново в имперска граница. За ефективната охрана е организирано мащабно строителство на крепости. По това време на десния бряг на р. Янтра, при нейното устие, е изграден военен лагер – кастел, именуван с античното име на реката – Ятрус.

Ятрус заема площ около 3 ха. Мястото е естествено защитено със стръмни склонове от север и североизток. Крепостта следва очертанията на хълма, което определя и неправилната форма. Широчината на крепостната стена в отделните сектори е 3-3.50 м, а предполагаемата височина е 10 м. От външната страна на стената са разположени 10 силно издадени, масивни U-образни кули. Две от тях отбраняват единствената порта на кастела.

Селището функционира заедно с пътната станция през II-III в. Ятрус просъществува до VII в., заличен от прииждащите от север славяни, авари и прабългари. Върху развалините му през VIII - XIII в. съществува старобългарско селище.

Местоположение:
западно от с. Кривина, общ. Ценово

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Ядро на укрепителната система на Ятрус е една голяма правоъгълна кула, която по своите внушителни размери (30.50 x 15.30 м) е без аналог сред паметниците на римското военно строителство в днешните български земи.

25.
КРЕПОСТ „ЧЕРВЕН“

Местоположение:
Северно от с. Червен, общ. Иваново

Работно време:
09:00-18:00 ч.
от март до ноември, без почивен ден.
От декември до февруари – по предварителна заявка.

Информация:
РИМ - Русе

Античният Червен е изграден вероятно през VI в. върху високо скалисто плато, в меандър на р. Черни Лом. Фортификационната система на ранновизантийската крепост е с неправилен план. Площта е около 2.4 ха. Крепостни стени са изградени единствено от изток и запад, а високите до 100 м отвесни скали в северна и южна посока са непреодолимо препятствие.
През XIV в. Червен достига своя разцвет. Средновековната българска цитадела включва вътрешен град, разположен върху високо скално плато и външен град, заемащ неговото подножие. Има сложна, етапно изградена укрепителна система, плътно застрояване и разклонена улична мрежа. Утвърждава се като стопански център с развити железодобив, строителство и дървообработване, битови и художествени занаяти.
Червен е един от най-значимите военно-административни, църковно-културни и стопански центрове на Второто българско царство (XII-XIV в.).
Значението на града нараства след 1235 г., когато става седалище на средновековната българска Червенска митрополия.
Разкрити са: голям феодален замък, крепостни стени, подземни водоснабдителни проходи, обществено-административни сгради, 16 църкви, улична мрежа, жилищни сгради и работилници. Напълно запазена е триетажна крепостна кула.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

В Червен е една от малкото запазени в пълен обем средновековни крепостни кули. По неин образец е издигната Балдуиновата кула при реставрацията на крепостта Царевец във Велико Търново.

Каменна пластика орел.
(ИМ Тутракан)

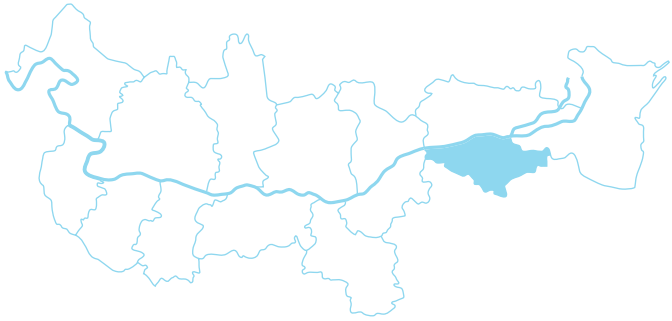

Област
Силистра

26/ Античен град „Трансмариска“, гр. Тутракан
27/ Исторически музей - Тутракан
28/ Античен град „Дуросторум“, гр. Силистра
29/ Регионален исторически музей - Силистра
30/ Римска гробница, гр. Силистра
31/ Римска вила, гр. Силистра

26.
АНТИЧЕН ГРАД „ТРАНСМАРИСКА“

В продължение на шест столетия (I-VI в.) античното селище и крепост Трансмариска, разположена на територията на съвременния град Тутракан, има важна роля в отбраната и функционирането на римския и ранновизантийския лимес.

Трансмариска възниква в края на първата половина на I в. С настаняването на I Тракийска-Сирийска кохорта в началото на II в., Трансмариска се превръща в звено от римската отбрана на Долния Дунав. През II-III в. Трансмариска запазва своя характер - лагер на не много голяма войскова единица и цивилно селище, облагодетелствано от транспортните възможности на реката, античния път покрай лимеса и благоприятните стопански условия на района.

Краят на III в. бележи началото на едно ново развитие на укрепителната система и ролята на Трансмариска в отбраната на лимеса. Градът е част от голяма строителна програма за стабилизиране на отбранителната мощ по римската граница.

Император Диоклециан лично посещава Трансмариска през 294 г., за което свидетелства надпис, в който крепостта е наречена „президий“. Кастелът е един от четирите най-големи военни центрове на Долнодунавския лимес. Тук резидира префектът на втората част на XI Клавдиев легион. Под негово командване са 5 кохорти на легиона. С тях той контролира брега на реката от с. Ряхово до с. Долно Ряхово.

По-късно, през V и VI в. Трансмариска е епископски център. Градът непрекъснато е нападан и разрушаван от готи и хуни. Античното селището загива в началото на VII в., в резултат на варварски нашествия.

Римската и византийска крепост, разположена под съвременния град, има площ от 65 дка. От северната част на крепостта са разкрити крепостната стена с две квадратни кули с настилка от каменни плочи на долното ниво и керамика на горното. Стената има порта в средата между кулите и потерна в източната кула. Южната крепостна стена на Трансмариска с две бойни кули – едната подковообразна, а другата ветрилообразна, представлява значим археологически паметник на културата и интересен туристически обект.

Античен кастел „Трансмариска“ е обявен за паметник на културата с национално значение през 1968 г.

Местоположение:
гр. Тутракан

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Антична, късноантична, средновековна и османска крепост, и римска пътна станция се намират под днешния град Тутракан.

ФЕСТИВАЛ „ОГНЕНИЯТ ДУНАВ“

Място на събитието:
Крайдунавски парк, гр. Тутракан

Време на провеждане:
Краят на месец юли, ежегодно

Организатор: Община Тутракан

Това е едно от най-големите летни събития в българската част на р. Дунав. „Огненият Дунав“ е кулминацията на ежегодната седмица на реката, по време на която се състоят най-разнообразни културни и спортни събития.
В последния ден се провежда традиционният „Празник на реката“, включващ състезания с рибарски лодки, преплуване на Дунав, детски анимации, надпиване с боза, изложби на открито, кулинарна надпревара за най-вкусната рибена чорба, представления на местните танцови и музикални школи. Организира се каране на скутери, летене с парапланер, туристическо корабче между Тутракан и Олтеница, опера под открито небе.
Вечер кеят се превръща в сцена на рок концерти, а след настъпване на нощта светлинно-огненото шоу „Огненият Дунав“ осветява реката.

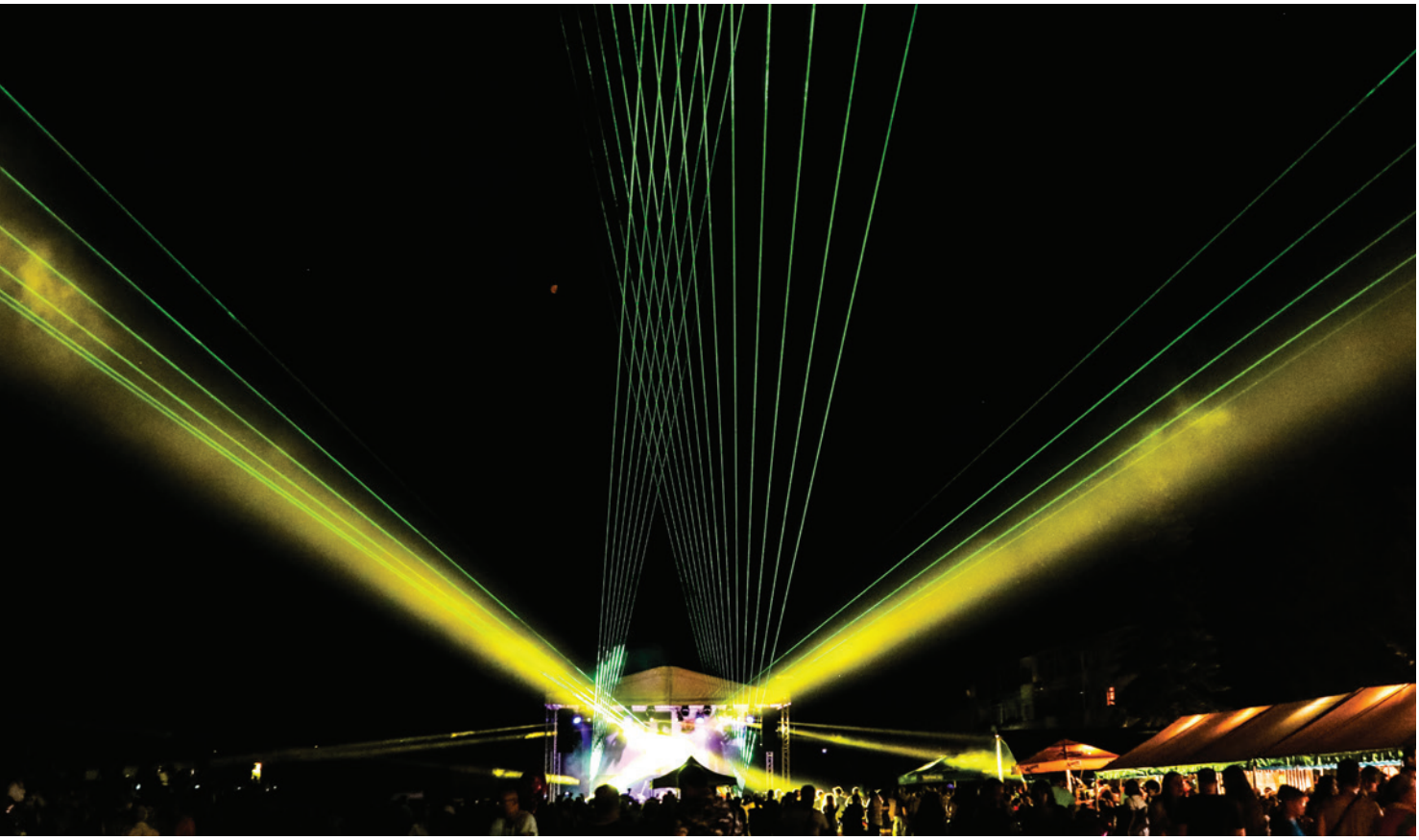

27.
ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - ТУТРАКАН

гр. Тутракан, пл. „Суворов“ №1
тел: +359 866 61235; +359 866 61345
tutrakanmuseum@abv.bg

Работно време:
08:00-17:00 ч. /понеделник-петък/
09:00-18:00 ч. /събота и неделя/

www.museumtutrakan.com

В археологическата експозиция са изложени находки от V в. пр.н.е., тракийска керамика, експонати от античната крепост Трансмариска. В Лапидариума са експонирани римска надгробна стела от II в. и археологически находки.

28.
АНТИЧЕН ГРАД „ДУРОСТОРУМ“

Първото писмено известие за града е в заповедта на император Траян от 106 г. за преместването на XI Клавдиев легион от Панония в Дуросторум. Това показва, че градът вече е съществувал като здрава крепост. Близо три века този легион е ударна сила срещу идващите от север варварски народи.

Дуросторум става самоуправляващ се град муниципиум през 169 г., при император Марк Аврелий. През II в. градът постига своя разцвет, като административно и стопанско средище, важна митническа станция. Издигнати са големи и хубави обществени здания, храмове, базилики, бани и частни домове в града, мраморни статуи и барелефи по площадите, изградени са водопроводи. През 238 г. карпите превземат града, ограбват го и отвеждат жителите му в робство. Дуросторум за първи път е разорен.

В края на III в. - началото на IV в. е изграден кастел, който със съществуващия легионен лагер, представлява втори отбранителен пояс. По всяка вероятност в средата на V в., по време на хунските нашествия, крепостта е разрушена и в началото на VI в. е изградена нова, чиито граници се препокриват със старата. Тя има многоъгълен план. Около 590 г. се заселват славяните (северите). Те дават и ново име на града - Дръстър. Градът е богат и просперира. По пътищата от север и от запад пристигат кервани, а по реката - кораби с кожи, мед, восък, сол от Карпатските планини и добитък от Влахия, за да бъдат отпратени към Плиска и Константинопол.

При крепостните стени има разкрити 4 плътни триъгълни и 4 петоъгълни кули, разположени през 12 м. Фундаментите на стената, дълбоки 3 м и широки 3.80 – 3.90 м, са градени от малки и средни полуобработени и ломени камъни, подредени в правилни хоризонтални редове. Свързващият материал е вар, речен едрозърнест пясък и натрошена строителна керамика. Единствено при северната крепостна стена градежът е изцяло от камък и няма кули.

На южната стена е разкрита и ранната порта от VI в., фланкирана с две бадемовидни кули. Градежът е много солиден, благодарение на което кастелът съществува и се използва до началото на XIX в., когато е разрушен по време на руско-турската война.

Градът играе важна роля и през следващите векове. Като старо седалище на епископ, той е признат за пръв между епископските градове на България. През XII в. е митрополитски център.

Местоположение:
гр. Силистра

Отгоре, Епископска и патриаршеска дворцова църква и епископски палат.

Вдясно, Античен град Дуросторум.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

Крепостта, изградена в началото на VI в., се явява едно от най-мощните военно-отбранителни съоръжения, без аналог в късноантичната и ранновизантийската фортификация.

29.
РИМСКА ГРОБНИЦА

гр. Силистра, ул. „Седми септември”
и „Бойка войвода”
тел: +359 868 22 154, +359 868 822 075

Работно време:
по предварителна заявка

Най-известният в страната и в чужбина античен паметник на Дуросторум е гробницата със стенописите, открита през 1942 г. Смята се за емблематично творение на късноантичната цивилизация от средата на IV в. Гробницата е с правоъгълна гробна камера и полуцилиндрично засводяване. Изградена е от полуобработени камъни, споени с розов хоросан, а сводът е изпълнен с тухли. Ориентирана е изток-запад и има размери 3.30x2.60 м, с височина 2.30 м. Входът е от изток, фланкиран с три големи каменни плочи, а подът е постлан с тухли. Стените са измазани с варов разтвор, премесен с гипс, върху който, преди да е засъхнал, са положени цветовете на стенописите в техника fresco al seco.
Богатата стенописна украса (геометрични, животински и човешки фигури, ловни сцени, семейна двойка и техните прислужници) носи характерните белези на Константиновата епоха и се долавя стилът на надарен художник, дошъл от източните провинции на Империята (вероятно Египет или Сирия).
Вероятно собственикът напуска града при готското нашествие в края на IV в., поради което гробницата не е използвана по предназначение.

30.
РИМСКА ВИЛА

гр. Силистра

Недалеч от центъра (форума) на античния Дуросторум, през II в. е построена голяма градска вила (villa urbana), обитавана от заможна римска аристократична фамилия.
През III-IV в. е разширявана и достроявана. При готските нашествия в края на III в. или в средата на IV в. е разрушена и опожарена. С възстановяването на града върху руините е издигната внушителна масивна обществена сграда (17x20 м) с официална зала, допълнена с абсида и странични помещения. Планът на тази обществена постройка следва архитектурните и строителните принципи на резиденциите на градските управители и епископи от IV-VI в. Предлога се, че тя е част от двореца на доростолските епископи. Западно от нея е проучена голяма епископска базилика, разкрита е неголяма частна баня.

31.

РЕГИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ - СИЛИСТРА

гр. Силистра, ул. „Г.С.Раковски“ №24
тел: +359 86 820 388
museumsilistra@abv.bg

Работно време:
09:30-17:00 ч. /вторник-събота/

www.museumsilistra.com

Археологическият музей в Силистра се помещава в сграда, построена в периода 1923-1924 г., като клон на Румънската национална банка в града. Експозициите заемат площ от 400 кв.м и включват предмети от праисторическата, античната и средновековната епоха.
Сред най-ценните експонати са римски каменен слънчев часовник (най-впечатляващият, откриван досега по българските земи), златен пръстен от III в., колона с името на хан Омуртаг, печати на български и византийски владетели, златни накити от времето на крепостта Дръстър и др.

Отгоре, римски каменен слънчев часовник.

Вдясно, малка снимка, антична газена лампа.

Вдясно, голяма снимка, красива римлянка от Дуросторум.

Отдолу, детайли от римска колесница.

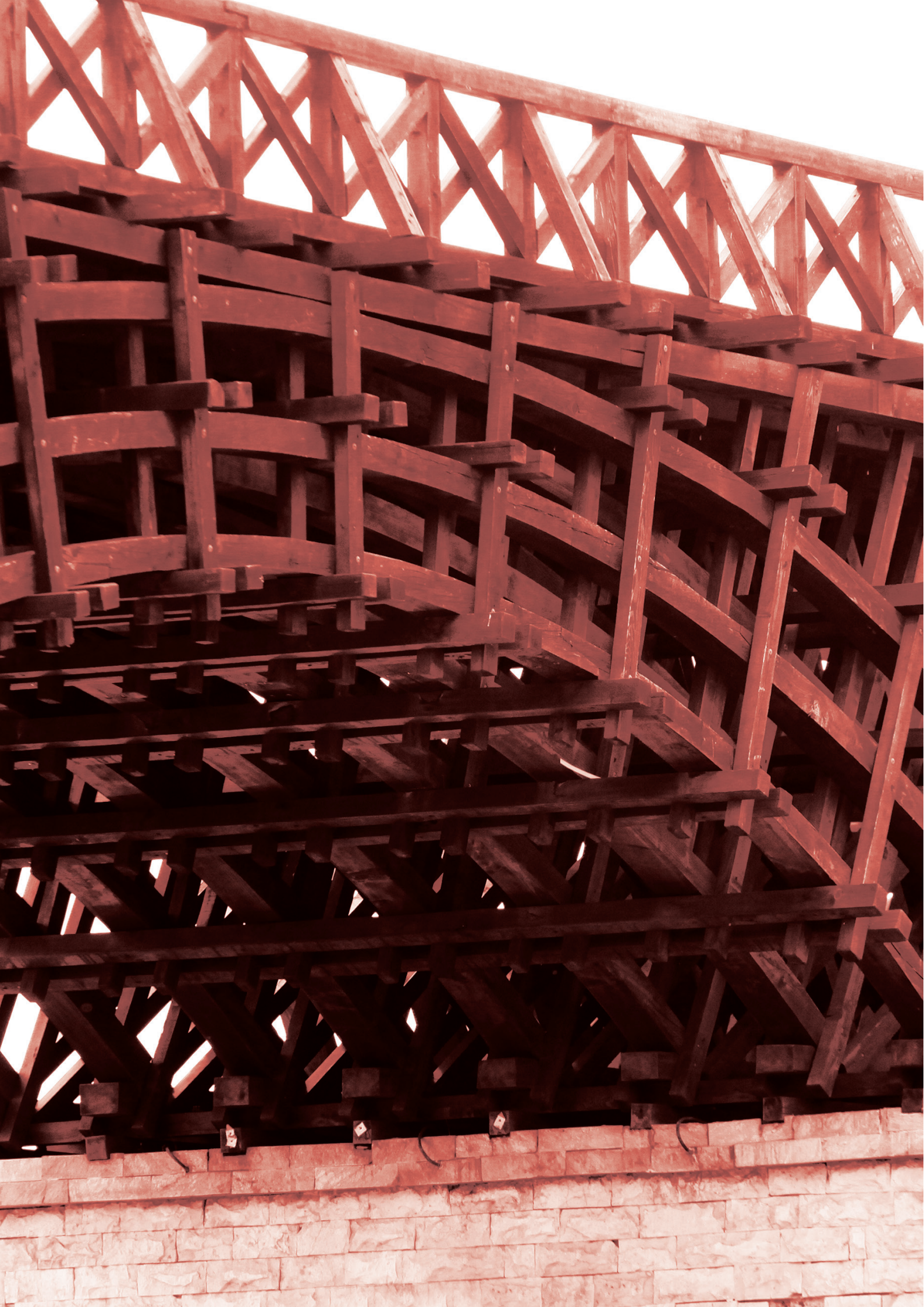

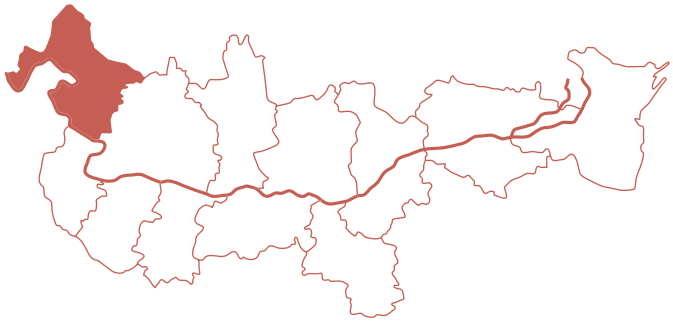

Окръг Мехединци

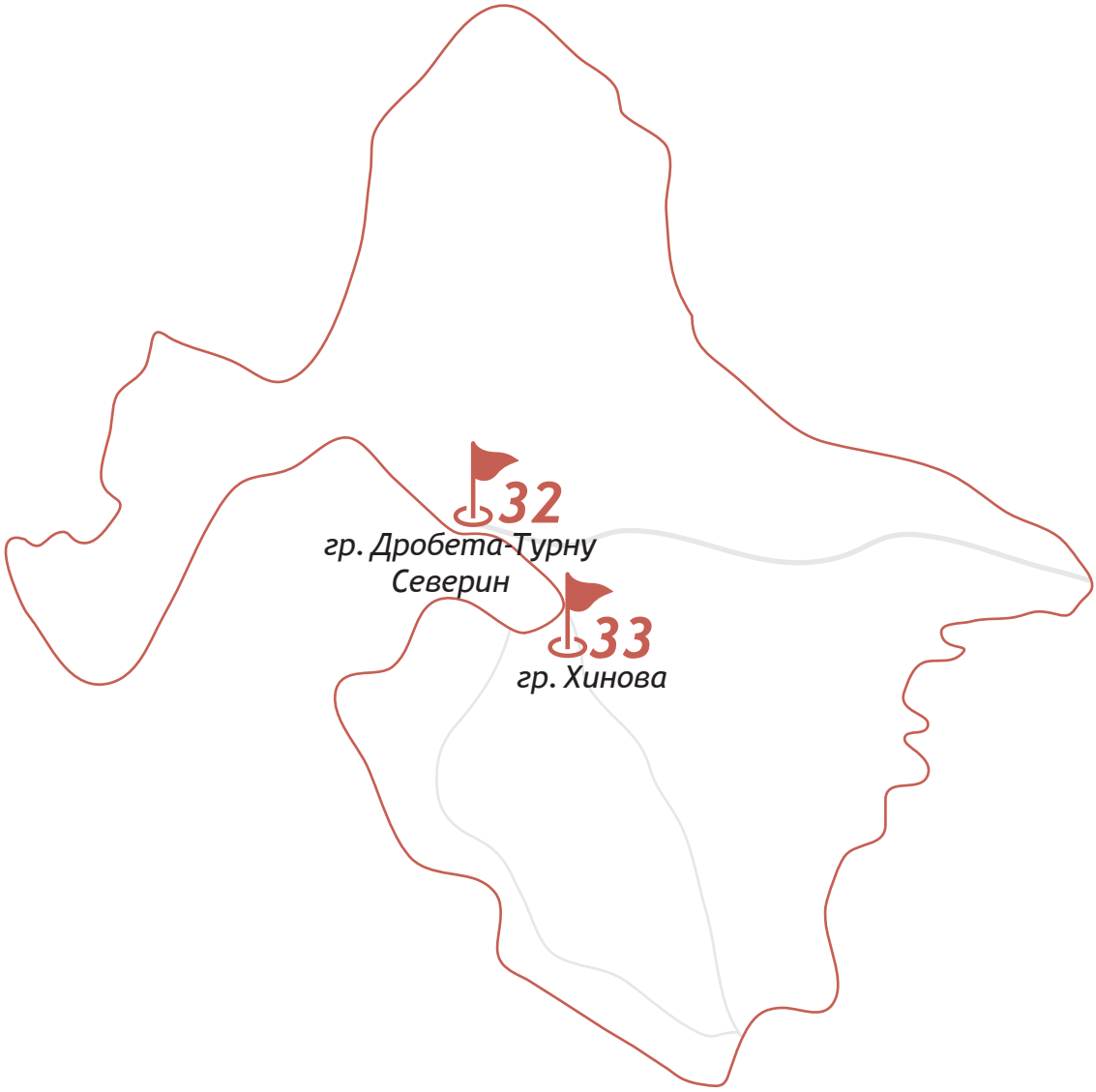

32/ Регионален музей „Железни врата“, Римски лагер “Дробета”, Руини от траяновия мост, гр. Дробета-Турну Северин
33/ Римски лагер “Хинова”, гр. Хинова

32.
РЕГИОНАЛЕН МУЗЕЙ „ЖЕЛЕЗНИ ВРАТА“

гр. Дробета-Турну Северин, ул. „Индепенденцей“ № 2
тел: +40 252 312 177
office@muzeulpdf.ro; muzeulpdf@rdslink.ro

Работно време:
09:00-17:00 (лято); 09:00-16:00 (зима)
/вторник – неделя/

www.cimec.ro

Музеят е разположен в непосредствена близост до римските обекти. Създаден през 1912 г., той съдържа внушителна колекция от артефакти, включително лапидариум от римската епоха. Три от деветте зали на отдела за История-Археология са посветени на римската епоха, по-точно на Дако-римските войни, на антични римски паметници и на духовния живот в античното селище Дробета, от II-III в. пр. Хр.
През 2010 г. в двора на музея са открити руини на римски амфитеатър. Предполага се, според данните в Пътеводителя за Музеи и Колекции в Румъния,че това е една от конструкциите, представени на Траяновата колона, заедно с моста и крепостта. Музеят е част от археологическия парк, към който принадлежат и Траяновият мост, римският лагер Дробета и др. Периодично в музея се провеждат културни и образователни събития като летни школи, етнографски семинари за ученици, реставрационни работилници и др.

РИМСКИ ЛАГЕР „ДРОБЕТА“

Римският лагер и селището от Дробета са основани по времето на император Траян, когато е построен и мостът над Дунав. Действащи са до 602 г., когато аварите разрушават римските селища на север от Дунава. През 126 г., Император Адриан дава на лагера ранга на муниципиум. Под управлението на Септимус Северус (193-211 г.) придобива ранга на колония, с площ от около 60 ха и население от около 40.000 жители.
Нападенията на карпите (245-247 г.) причиняват сериозни щети, които след това са възстановени. От времето на Юстиниан (527-565 г.) датира последното възстановяване на лагера, който от V в., след нападенията на хуните, е наречен Теодора. Регионалният музей Железни врата има в своята структура отдел за История - Археология, а в две от залите са изложени представителни експонати за римския лимес: зала, посветена на дако-римските войни, зала, посветена на древната Дробета, II-III век от н.е.

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

„Траян построил каменен мост над Истър, заради който не зная как бих могъл достойно да му се удивлявам. Наистина, другите му постройки са превъзходни, но тази стои по-високо от всички... Гениалността на Траяновите замисли...като, че ли са създадени, само за да ни покажат, че няма нещо, което човешката природа да не може да преодолее...“
Дион Касий, гръцки историк (150-235 г.)

РУИНИ ОТ ТРАЯНОВИЯ МОСТ

Първият мост над река Дунав е мостът на Траян. Построен е вероятно от Аполодор от Дамаск, между 103-105 г. по заповед на император Траян. Изграден от каменни и дървени греди, целта на моста е да позволи транспортирането на римските войски и доставките, необходими за втората военна кампания за завладяване на Дакия. Мостът е разрушен след почти век и половина по времето на окончателното изтегляне на император Аврелиан от Дакия.
Днес част от една-единствена колона е видима на румънския бряг на Дунав, в близост до римския лагер Дробета. Колоната е неразделна част от археологическия парк на града, управляван от Регионалния Музей „Железни Врата“.

33.
РИМСКИ ЛАГЕР „ХИНОВА“

Римският лагер в Хинова е проучен в резултат на изграждане на хидроенергийната система Железни врата. През 1980 г. тук е открито съкровище с тракийски накити, съдържащо 9.639 златни предмета с тегло от около пет килограма. Лагерът е построен в края на III в. пр. Хр., по Дунавския лимес, с 4 ъглови кули и врата за достъп до южната страна, фланкиран от две правоъгълни кули. Укреплението е унищожено през 378-379 г., след това е изградено отново и е съществувало до началото на V в. В Хинова се вижда и част от Бразда луи Новак или т.нар. „Стената на Константин“, укрепление от типа „vallum” (защитно земно възвишение), с дължина от около 700 км.

Тази защитна линия прекосява територията на юг от Меридионалните Карпати, от Дробета до укрепения лагер в Пиетроаселе. Височината й е била около 3 м, с ров с дълбочина около 3 м от северната страна. Защитното възвишение е отбранявало територията на юг от него и вероятно е било изградено по времето на Константин Велики, през IV в. н. е.

Местоположение:
По пътя Дробета-Турну Северин – Крайова, според обозначенията на пътя при влизане в населено място Хинова.

Работно време:
Достъпът е свободен.

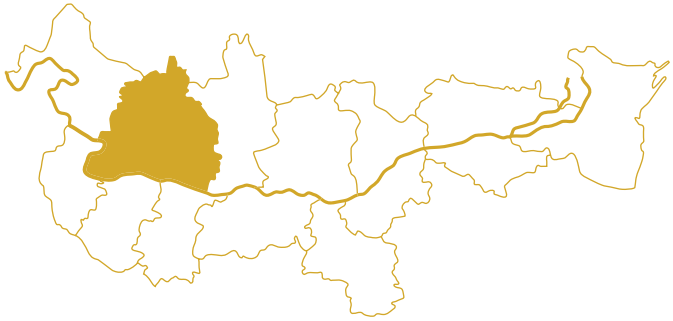

Окръг Долж

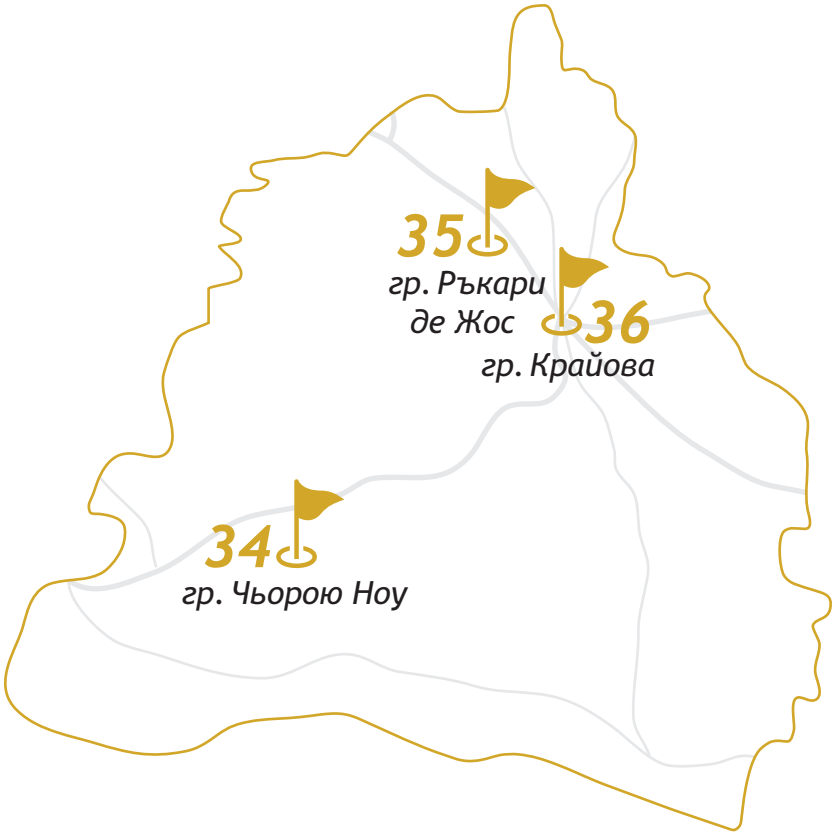

34/ Римски каменен лагер "Чьорою Ноу", гр. Чьорою Ноу
35/ Римски каменен лагер "Ръкари де Жос", гр. Ръкари де Жос
36/ Музей "Олтения", секция Археология, гр. Крайова

34.
РИМСКИ КАМЕНЕН ЛАГЕР „ЧЬОРОЮ НОУ“

Доказателство за римското владичество, укрепеният лагер датира от II в. н.е. В близост до него е открита „villa rustica“. Населеното място се намира на 20 км на север от Дунав. Укреплението е разположено на югоизток от днешното село Чьорою Ноу, до гробището, като размерите му са определени на 235x130 м. Един отряд от Клавдиевия легион е бил разпределен в този лагер.
Тук са проучени няколко паметника – храм, терми, сграда с хипокауст, датиращи от III в. н.е. От текста на един от надписите става ясно, че през III в. тук е действал военен пункт за охрана и наблюдение. Частично разрушено от карпите през 245 г., укреплението е построено отново със защитен ров и възвишение.

Местоположение:
на югоизточния край на с. Чьорою Ноу, до р. Чьорою

Работно време:
Достъпът е свободен.

35.
РИМСКИ КАМЕНЕН ЛАГЕР „РЪКАРИ ДЕ ЖОС“

Местоположение:
в Ръкари де Жос,
до гара Ръкари

Работно време:
Достъпът е свободен.

Римският лагер датира от II-III в. след Христа. Той имал ролята да доминира от военна гледна точка зоната на Долен Жиу. Укреплението е с размери 170x145 м. Около него, през посочения времеви интервал, се развива гражданско селище, чиято площ се оценява приблизително на около 40 ха.
Тук е била стационирана военна единица с конници, Нумерос Маурорум (около 500 човека, от Северна Африка). При разкопките е открито съкровище от златни монети, от времето на император Веспасиан, както и многобройни луксозни керамични предмети, надписи и статуи.

36.
МУЗЕЙ ОЛТЕНИЯ, СЕКЦИЯ „АРХЕОЛОГИЯ“

гр. Крайова, ул. „Мадона Дуду“ № 14
Тел: +40 351/427861
istorie_arheologie@muzeulolteniei.ro

Работно време:
09:00-17:00 ч.
/понеделник - неделя/

www.muzeulolteniei.ro

Музеят на Олтения е основан през 1915 г. като музей по етнография и античност на Олтения, в сграда, построена през 1905 г. През 1926 г. е учреден раздел по археология. Понастоящем, музеят разполага с 20 колекции, съдържащи общо около 170 000 предмета, включващи нумизматика, медали, мемориални предмети и др. Колекциите съдържат предмети от неолитната епоха, от епохата на металите, на дакската цивилизация с гръцко-римско влияние, предмети на румънското провинциално изкуство.
Нумизматичната колекция включва римските републикански съкровища от Циклени (Горж), Фъркашеле (Олт), Ишалница и Кърна (Долж), римските имперски съкровища от Бърка, Галичя Маре, Тунари Веки, Слъвени, Добридор, Леурда (Горж), Бутойещи (Мехединци). В категорията на съкровищата влизат и римските накити.

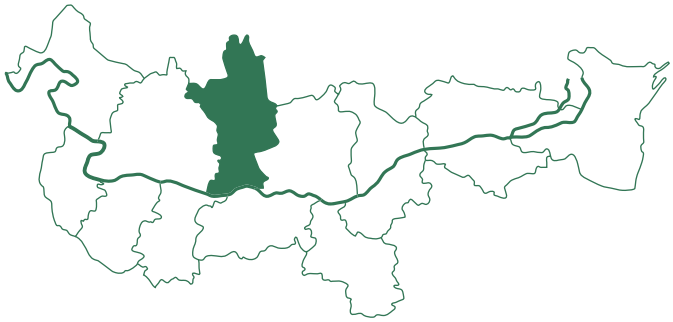

Окръг
Олт

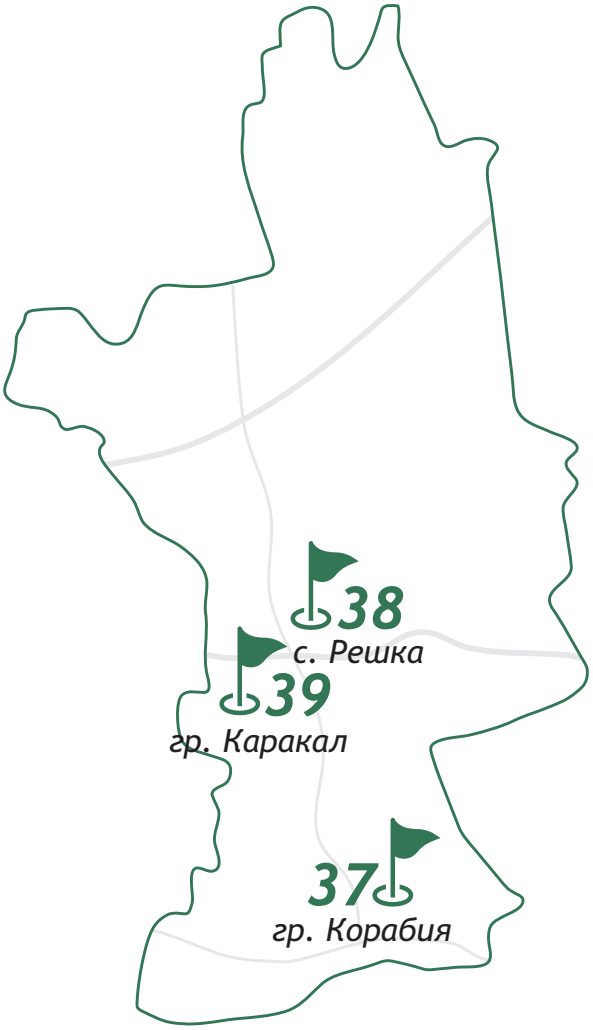

37/ Римска крепост “Сучидава” и Римски мост при Корабия, гр. Корабия
38/ Античен град “Ромула”, с. Решка
39/ Музей Романаци, гр. Каракал

37.
РИМСКА КРЕПОСТ „СУЧИДАВА“

Едно от най-големите римско-византийски укрепления, крепостта „Сучидава“ датира от III-VI в сл. Хр. Преди това тук е бил разположен стар военен и икономически център на племето суки. По времето на император Константин Велики е построен мост над Дунав, чиито следи могат да се видят и днес.

След разрухата, причинена от инвазиите на хуните, крепостта е възстановена по времето на Юстиниан, между 527-535 г. От ранния християнски период датира една базилика, в която са открити и няколко гроба. Изключително съоръжение е кладенец с дълбочина 18 м. Останки, включени в схемата за посещение на крепостта: селище под формата на малък хълм, с 11 етапа на обитаване; останки от гето-дакски жилища; римски кладенец от II-ри в. сл. Хр.; римско-византийско укрепление; портал на моста на Константин Велики над Дунав; западната порта; сграда от IV-V в. ; сграда с хипокауст; тайният фонтан (VI в.); палеовизантийска базилика; стълб – кула на Константиновия мост.

Местоположение:
гр. Корабиа, квартал „Челей“, ул. „Сучидава“
тел: +40 249 560 703
primariacorabia@yahoo.com

Работно време:
10:00-18:00 ч.
/вторник-неделя/

www.cetateasucidava.ro

РИМСКИ МОСТ ПРИ КОРАБИЯ

Мостът, построен по време на първия християнски император Константин Велики, открит през лятото на 328 г., се простира на дължина от 2437.5 м. Считан е за един от най-дългите мостове в древността. Животът му е кратък, до края на IV в., но има ролята да обединява римските територии от северната и южната част на река Дунав. Руините на Римския мост са на около 40 м северно от брега на р. Дунав. Най-добре е запазен северният портал, построен върху платформа, изработена от неравномерно издялан камък, свързан с хоросан.

38.

АНТИЧЕН ГРАД РОМУЛА

Местоположение: с. Решка (Добрословени), на 8 км от гр. Каракал
Работно време: Обектът не е открит за туристически посещения.

Археологическият обект Ромула-Малва се намира на територията на община Добрословени, окръг Олт, близо до Каракал, на десния бряг на Олт. Обектът представя останките от римското укрепление (Romula), построено през II-III в. Сл. Хр. на мястото на крепостта на даките Малва. По-късно край нея се е образувало градско селище. По време на царуването на император Адриан, Ромула е обявен за „град“. Днес археологическият обект включва сгради в различни консервационни етапи: каменни и тухлени стени, римски канал с мост, порти на града, римски бани, куриа. Много от открити артефакти са експонирани в музея Романаци в Каракал.

39.

МУЗЕЙ „РОМАНАЦИ“, ГРАД КАРАКАЛ

гр. Каракал, ул. „Янку Жияну“ №26
Тел: +40 249 511 344
muzeulromanatiluicaracal@yahoo.com

Работно време:
08:00-16:00 ч. /понеделик-четвъртък/
09:00-13:00 ч. /събота-неделя/

www.caracal.museum.com

В общинския музей с археологически профил се намират колекции от керамика, скъпоценни камъни, фибула, надписи, статуи и монети от римската епоха, произхождащи от обектите при Добрословени /Ромула/ и Хотърани. При входа на музея е разположен Лапидариумът, ценен сектор, в който са изложени над 20 броя експонати: саркофази, прагове на порти, погребални камъни, съдове за съхранение.
На времето е устоял саркофагът на Елиус Юлий Юлиян (III в.н.е.), с размери 2.30 x 1.08 x 1.54 м, изработен от варовик от Враца, с красиви скулптурни орнаменти. Според надписа, саркофагът е бил издигнат от съпругата на починалия, Валерия Гамелина, заедно с децата. Саркофагът е открит близо до Ромула в некропола Хотърани през 1952 г.

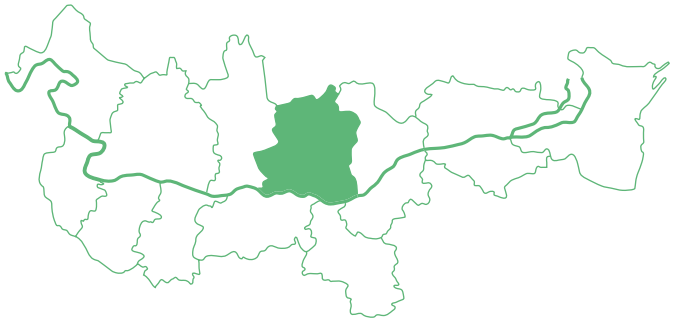

Окръг

Телеорман

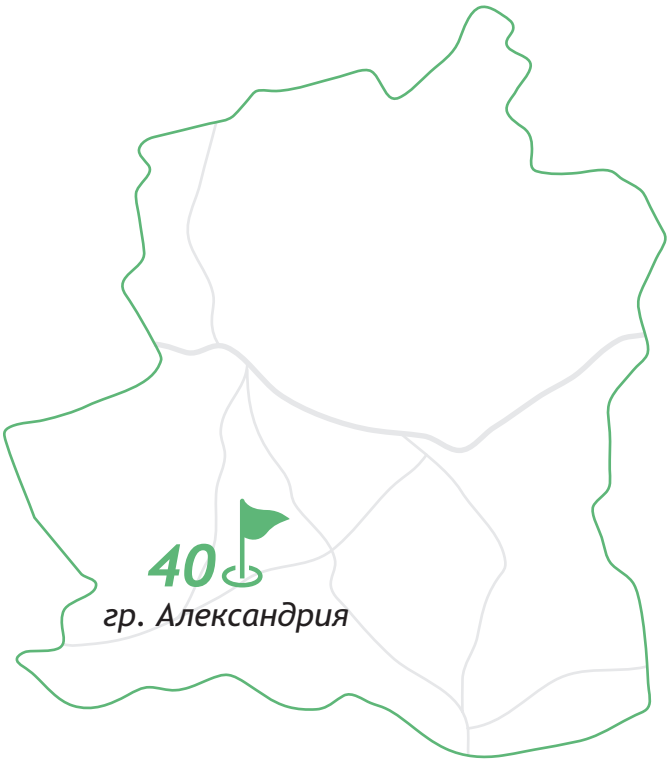

40/ Окръжен музей - Телеорман, гр. Александрия

40.

ОКРЪЖЕН МУЗЕЙ - ТЕЛЕОРМАН

Гр. Александрия, ул. 1848 №1
Тел: +40 247 314 761
muzjudteleorman@yahoo.com

Работно време:
09:00-17:00 ч.
/понеделник-петък/

www.muzeulteleorman.ro

Окръжният музей в Телеорман е основан по повод стогодишнината на града, през 1934 г. В началото се е помещавал в кметството, след това в Двореца на Културата. През 1952 г. става Музей на историята, а от 1974 г. – окръжен музей. Археологическите колекции включват материали от археологически разкопки, проучвания по повърхността и случайни находки, но и нумизматика. Много премети произхождат от археологически кампании, проведени в Албещи, Дулчанка, Гресиа, Рошиори де Веде.

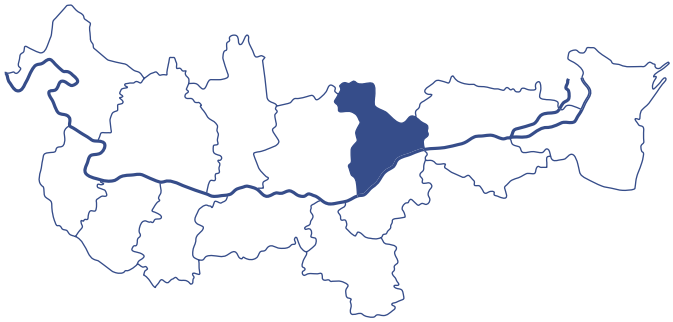

Окръг

Гюргево

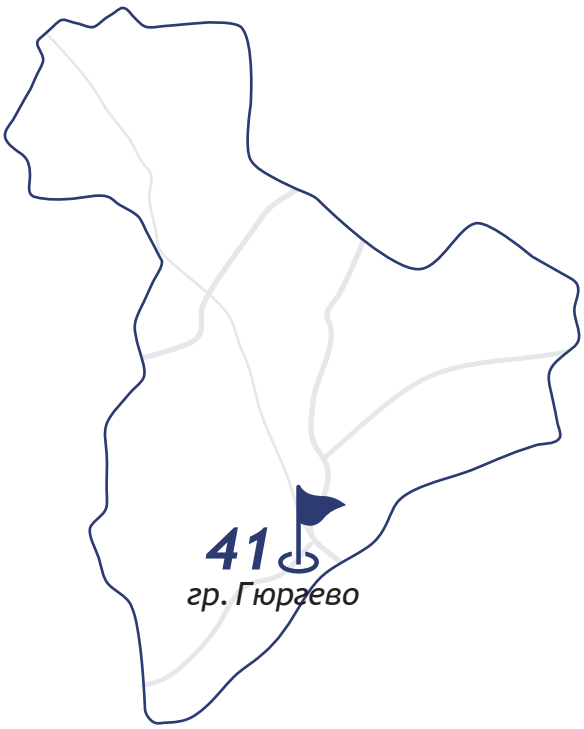

41/ Окръжен музей „Теохари Антонеску“, гр. Гюргево

41.
МУЗЕЙ „ТЕОХАРИ АНТОНЕСКУ“

гр. Гюргево,
ул. „Константин Добруджяну Геря“ № 3
Тел: +40 246 216 801; +40 246 212 804
muzeuljudeteangiurgiu@gmail.com

Работно време:
09:00-17:00 ч.
/вторник-неделя/

www.muzeulgiurgiu.ro

Музеят „Теохари Антонеску“ – Гюргево е основан през 1934 г. Носи името на първия професор по археология от Яш, Теохари Антонеску, родом от Гюргево. От 1981 г. е окръжен музей. Съхранява колекции от археологически предмети – керамика и неолитни идоли от бронзовата и желязната епоха, дако-римски артефакти от III-IV в. сл. Хр., както и предмети от културата Дриду; 13 монетни съкровища - 2 500 златни, сребърни и железни монети, някои от римската епоха, открити в Ойнаку и Извору, също са част от наследството на музея. Той включва други два раздела, „История на паметниците“ и „Етнография“.

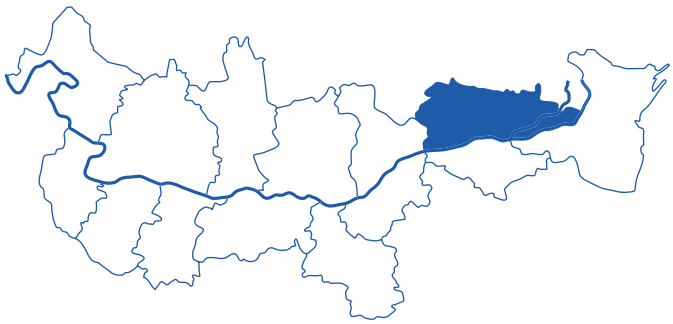

Окръг

Кълъраш

42/ Музей „Долен Дунав“, секция „Съкровища и археология“, гр. Кълъраш

42.
МУЗЕЙ „ДОЛЕН ДУНАВ“, СЕКЦИЯ „СЪКРОВИЩА И АРХЕОЛОГИЯ“

гр. Кълъраш, ул. „Прогресулуй“ №4, достъп през центъра на града, срещу южното крило на Окръжен съвет
Тел: +40 242 31 31 61
secretariat@mdj-calarasi.ro

Работно време:
10:00-18:00 ч. /понеделник-неделя/

www.mdjcalarasi.ro

Музеят „Долен Дунав“ - Кълъраш е учреден през 1950 г. и се помещава в сграда - исторически паметник, изградена през XIX в., намираща се на ул. „Прогресулуй“ №4. Музеят е структуриран в два раздела – археология, изкуство и етнография. Археологическата колекция е съставена от праисторически материали, (нео-енеолит, от Султана – Малул Рошу, Съсчиоареле и т.н.) но и от материали от римската епоха – антропоморфна пластика, керамични съдове, кандила, метални предмети, много от тях от византийската крепост „Пъкуюл луи Соаре“, Сучидава – Извоареле.
От юни 2012 г. в сградата на Окръжен съвет - Кълъраш е изложена колекция с изключително ценни предмети – монети, златни и сребърни накити, датиращи от праистория до късната Античност.

g la Zalmoxis.
aruncarea în
Mai târziu, Eustathius afirmă că este în obiceiul geților ca femeia să fie
ucisă pentru bărbatul ei, atunci când acesta decedează.

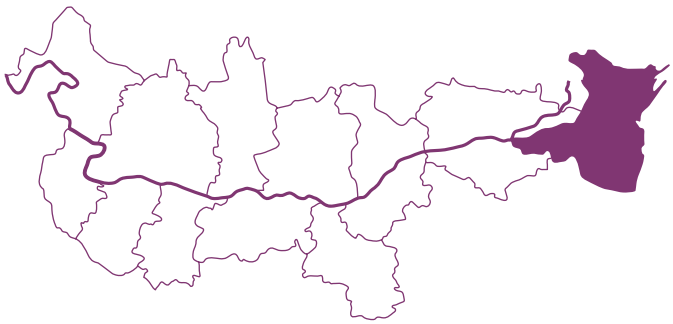

Окръг

Констанца

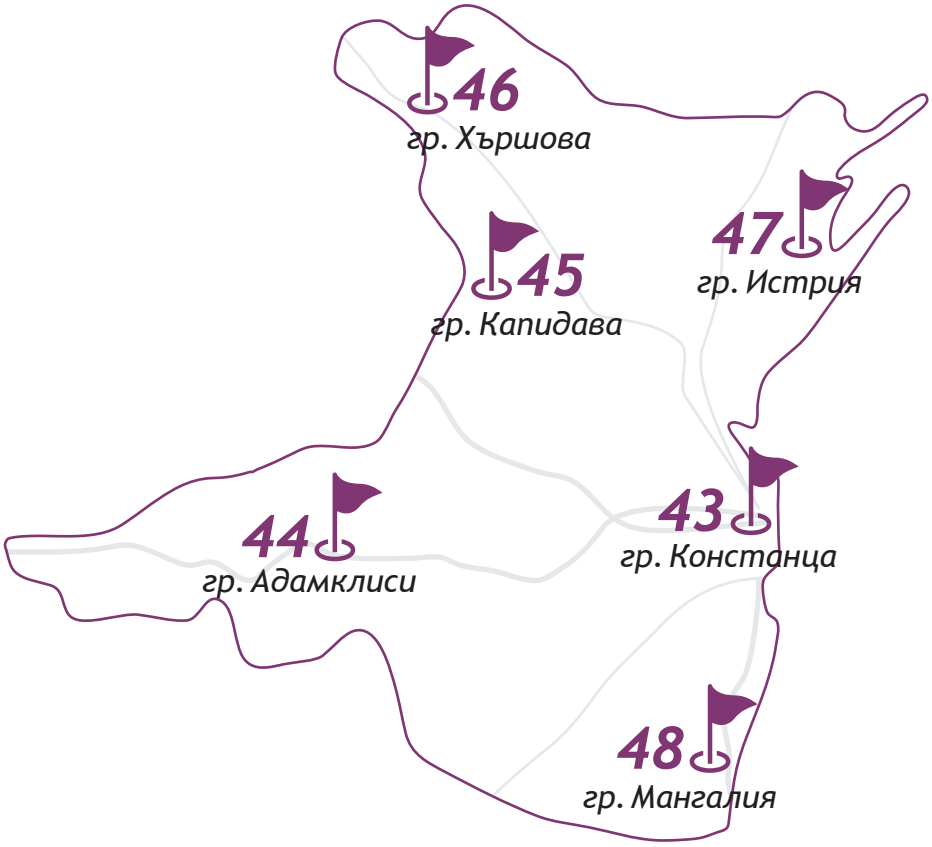

43/ Национален исторически и археологически музей, гр. Констанца
Античен град "Томис", Римска музаечна сграда, гр. Констанца
44/ Триумфален паметник "Тропеум Траяни"
и Археологически музей "Адамклиси", гр. Адамклиси
45/ Римска крепост "Капидава", гр. Капидава
46/ Музей "Карсиум", Римска крепост "Карсиум" , гр. Хършова
47/ Музеен комплекс "Хистрия", гр. Истрия
48/ Археологически музей "Калатис", гр. Мангалия

43.
НАЦИОНАЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ И АРХЕОЛОГИЧЕСКИ МУЗЕЙ - КОНСТАНЦА

гр. Констанца, пл. Овидиу № 12
Тел: +40 0241614562
firstada2001@yahoo.com

Работно време:
08:00-20:00 ч.(лятото); 09:00-17:00 (зимата)
почивен ден: вторник

www.minac.ro

Музеят представя колекции от праисторията, гръцкото, римското и византийското присъствие и средновековната археология. В две зали на партерния етаж са изложени археологически паметници с изключителна стойност, редки и уникални експонати, представящи бита и културата на Римската империя: колекцията от статуи „тип Танагра“ (от елинистичната и римската епоха), антропоморфните керамични съдове или с дионисиеви изображения; съкровището от томитански скулптури, открито през 1962 г. (бюстът на богинята Изида, едикула с двойно представяне на богинята Немезида, групова статуя Фортуна с Понтос, статуята на змията Гликон и др.; колекцията от императорски портрети (Антониус Пий, Каракала, Гордиан III, Филип Араб, Константин); колекции от златни накити (пръстени, обеци, гривни, висулки, кръстове), скъпоценни камъни и камеи; сребърната съкровищница от вази, открита в Сучидава-Извоареле.
Други артефакти от римската епоха включват епиграфски документи, подпечатани тухли, милиарни стълбове, архитектурни елементи, селскостопански инструменти, различни керамични предмети, сред които колекция от инструменти, слънчев циферблат, надгробни паметници, бюстове на Венера, Херкулес, Кибела, Тракийският рицар и др., портрети и погребални звезди.

АНТИЧЕН ГРАД ТОМИС

Мизийската колония Томис е основана като емпорион (търговско средище) през VI в. пр. Хр., на западния бряг на Pontus Euxinus (Черно море). През елинистически период, от IV в. преди Христа, става полис. Градът е член на съюзи (пентаполис и хексаполис), сключени между градовете по брега на Черно море. Латинският поет Публиус Овидиус Назон е заточен тук през 9 г. пр. Хр. от император Август.

По времето на Диоклециан (284-305 г.) Томис става столица на провинция Долна Мизия. До настоящия момент, тук са открити 7 раннохристиянски базилики. Развиват се пристанищните инсталации, разрешава се проблемът с питейната вода, построяват се монументални сгради.
Понастоящем са откроени антични паметници като римската сграда с мозайка (агората на крепостта), един античен квартал, терми, римско-византийски зид от IV-VI в. сл. Хр.

РИМСКА СГРАДА С МОЗАЙКА

Римската сграда с мозайка вероятно е построена в края на II в.сл. Хр., а по-късно постепенно е разширена и подсилена. Мозаечната настилка е направена през IV в., а ансамбълът функционира дълго след изтеглянето на Аурелиан до началото на VII в. От първоначалната настилка е запазена само част от около 850 кв.м.
Ансамбълът включва стаи, които са служили като складове или работилници в античността. През римската епоха сградата се е намирала в непосредствена близост до пристанището. В музея са приютени колекции от стоки, намерени в складовете на сградата: котви, кюлчета, тежести, амфори с боя и смоли, статуетки, колекции от лампи, мраморни плочи за обработка, многоцветна мозайка, глави на стълбове. В бившите складове са изложени епиграфски паметници, намерени в различни центрове в Добруджа.
Мозаечната павирана сграда е разположена на тераса B. Част от площ от 850 кв. м. е запазена от тротоара. Тераса A представлява антично жилище, а на тераса C са оформени складове (11 помещения със сводести тавани). На същото ниво, край сградата, има няколко помещения, които са служели за ателиета. Тераса D е нивото на други складове за съхранение на стоки, намиращи се пред кейовете на античното пристанище. Днес те са под морското равнище. Връзката между терасите е ставала чрез стълба с дълги и високи стъпала от варовик.

ФЕСТИВАЛ „ДРЕВНИЯТ ТОМИС“

Място на събитието: в близост до Римски Терми в полуостровната част на града, Констанца, Томис

Време на провеждане:
месец август, ежегодно

Фестивалът популяризира древните теми и римското културно-историческо наследство на района и на античния град Томис. Посетителите имат възможност да участват в древни изкуства и занаяти, в керамични работилници, металообработка, антични текстилни изделия и дрехи, гастрономия, военна техника, кожа. Те включват музикални и танцови изпълнения, както и културни екскурзии в историческата част на Констанца.

44.

ТРИУМФАЛЕН ПАМЕТНИК „ТРОПЕУМ ТРАЯНИ“ И АРХЕОЛОГИЧЕСКИ МУЗЕЙ „АДАМКЛИСИ“

гр. Адамклиси, достъп от DN3 (НП3)

Работно време:
08:00-20:00 ч. (лято)
09:00-17:00 ч. (зима)

Музейният комплекс от Адамклиси включва римската крепост, музея и триумфалния монумент. Крепостта е основана след края на войните за завоюване на Дакия от император Траян. Тук се състои една от битките, през 102 г. преди Христа. Тропаеум Траяни става муниципиум през 170 г. След разрушенията, претърпени в резултат на нашествия на мигриращи народи, крепостта е реконструирана от императорите Лиций и Константин, през 321 г. Издигнатият от Траян паметник е реставриран през 1977 г. В близост до монумента е проучена могила и олтар, посветен на римляните, загинали в битката от 102 г. Монументът е оценен от Григоре Точилеску като „сертификат за раждане на румънския народ“.
Проектирана като лапидариум, сградата на музея включва археологични останки, открити в крепостта и около нея. В музея са изложени оригинални предмети от трофея, включително колосалната статуя, надписа и фриза с оръжия. Други експонати включват керамични колекции (включително римски и византийски амфори), кандила, инструменти, накити, фрагменти от акведукти, скулптура, епиграфски документи.

45.
РИМСКА КРЕПОСТ „КАПИДАВА“

Крепостта „Капидава“ е разположена на десния бряг на Дунав, на областен път 223, между Топалу и Дунава. До крепостта се стига по пътя от Хършова (E61) или по пътя от Чернавода (магистрала Фетещи-Чернавода). Крепостта „Капидава“ е част от туристическото трасе на Добруджа, към което се добавят и Хършова и Хистрия. Проучванията тук започват през третото десетилетие на XX век. Размерите на укреплението са 127x105 м, а доста добре запазените зидове включват 7 кули с различни форми. Основната порта е от югоизточната страна. На югозападната страна е портата, която е свързана с пристанището на крепостта. Тя е построена още по времето на Траян, от части на V Македонски и XI Клавдиев легион, в началото на II в. сл. Хр., като част от Дунавския лимес. Значението на наименованието е: „селище на завоя“ на дакски език.

Местоположение:
с. Капидава,
Община Топалу,
в края на селото

Работно време:
Достъпът е свободен.

46.
МУЗЕЙ „КАРСИУМ“

гр. Хършова,
ул. „Революцией“ № 27 (музей)
Достъп от DN2A, E60
Тел: +40 0241 871 033

Работно време:
09:00-17:00 ч.
/понеделник-неделя/

www.harsova.ro

Музеят илюстрира, с най-представителните открития от Хършова и околностите, развитието на материалната и духовната цивилизация от дунавското пространство, от Неолита до началото на модерната епоха. Изложени са изключително ценни предмети, някои от които са представени на международни или национални изложения, типични за неолитните култури (Хамангия, Гумелница), култури от металната епоха, римската цивилизация, римско-византийската и средновековната цивилизации.

РИМСКА КРЕПОСТ „КАРСИУМ“

Римската крепост „Карсиум“ е изградена през I в. сл.. Хр. на мястото на селище на гети. В началото на II в. сл. Хр., при император Траян, укреплението е подсилено с каменна защитна линия. Писмените източници споменават Карсиум до VII в. под различни форми: Карсиум, Карсом, Карсо. Освен това, според тях, тук стационират римски военни единици, чиято мисия била да защитават брода за пресичане на Дунав. След VII в. платото подслонява средновековната крепост, изградена отново от византийците през X в., след което и от генуезците. През всички исторически епохи е функционирала пристанищна инсталация. Към Дунав и днес може да се види зид на крепостта, висок около 40 м.

47.
МУЗЕЕН КОМПЛЕКС „ХИСТРИЯ“

DN 2A (до Ивидиу), DN22 (до Тариверде),
DJ 22A (до крепостта)

Работно време:
08:00-20:00 ч. (лято)
09:00-17:00 ч. (зима)

Гръцка колония, основана през VII в. пр. Хр. от милетски колонизатори, Хистрия се развива през елинистичния и римския период до VII в. сл. Хр.
Комплексът се състои от музея на крепостта Хистрия и останките от гръцко-римския град. Хистрия е открита от археолога Василе Първан, през 1914 г. и оттогава археологическите проучвания продължават без прекъсване. В крепостта може да се види вътрешният зид от римско-византийския период, с кули и порти, антични улици и пазари, основи на базилики, къщи и магазини, римски бани, антични храмове.
Основан през 1982 г., към Музея по история и археология - Констанца, в музея са изложени предмети от гръцката, римската и византийската археология, намерени при проучванията на Хистрия и околностите. Колекцията е съставена от керамични и каменни съдове, предмети за лично и домакинско ползване, скулптури, архитектурни предмети, надписи.

48.
АРХЕОЛОГИЧЕСКИ МУЗЕЙ „КАЛАТИС“

гр. Мангалия, Шосе Констанцей № 23
Тел: +40 341146763
muzeul_callatis@yahoo.com

Работно време:
08:30-19:30 ч. (лято)
08:30-16:30 ч. (зима)

www.muzeulcallatis.ro

Калатис е най-южната гръцка колония на румънския бряг на Черно Море. Основана е от колонизатори от Хераклея Понтика през IV в пр. Хр. Това е единствената дорийска колония със социално-олигархична система. През 262 година преди Христа влиза в конфликт с Томис, който е подпомогнат от византийската флота. През периода III-VI в. сл. Хр. са изградени обществени сгради, базилики и укрепителни зидове. Нашествията на мигриращите племена, довели до упадъка на града до VII в. В Калатис е открит единственият папирус в страната, изложен понастоящем в музея. Античното пристанище на Калатис, както и част от античния полис в момента са залети от Черно море.
Единствено в лобито и сутерена на един хотел в Мангалия могат да се видят останки, които са открити случайно при извършване на ремонтни дейности през 1993 г. Откритият археологически обект впоследствие е възстановен, подреден за разглеждане на забележителности в лобито на хотела и сутерена на ресторанта. По този начин, останките могат да бъдат посетени в момента, като хотелът се счита за единственият хотел - музей с археологически останки в Румъния.

ЛЕГЕНДА:

- Крепост
- Музей
- Вход с билети
- Достъпно за инвалиди
- Автомобилен транспорт
- Воден транспорт
- Велосипеден транспорт
- Железопът транспорт
- Въздушен транспорт

ТОЗИ КАТАЛОГ СЕ ИЗДАВА ОТ:

АСОЦИАЦИЯ НА ДУНАВСКИТЕ ОБЩИНИ „ДУНАВ“

Адрес на управление:
п.к. 5930, гр. Белене, пл. „България“ №23, ет.7

Адрес за кореспонденция:
п.к. 7000, гр. Русе, ул. „Княжеска“ №15
тел: +359 889 458 081; факс: +359 82 520 535
adodunav@abv.bg; www.adodunav.org

КАМАРА ЗА ТЪРГОВИЯ, ИНДУСТРИЯ, НАВИГАЦИЯ И ЗЕМЕДЕЛИЕ - КОНСТАНЦА

Румъния, 900457 Констанца,
бул. „Александру Лапусняну“ №185 А
тел: +40241 618475; факс: +40241 619454
office@ccina.ro; www.ccina.ro

За повече информация, посетете:
www.danubelimes-robg.eu

Можете да свалите нашето мобилно приложение напълно безплатно от *Google Play Store* или *App Store*: **danubelimes**

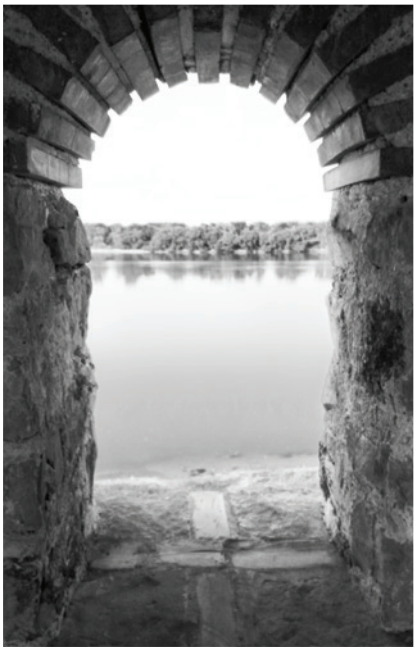

Проект: Разработване и промониране на съвместен културно-исторически туристически продукт: Маршрут „Римска граница на територията на трансграничния регион Румъния-България“, с регистрационен номер 15.2.1.067

Издател: Асоциация на дунавските общини „Дунав“

Дата на публикуване: декември 2017 г.

Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.